

Pieniądz i zaufanie

Wśród zagadnień, poruszonych przez Premiera Rządu w jego ekspozycji na sesji Krajowej Rady Narodowej, na czoło wysuwa się problem walutowy. — Obrona kraju przed inflacją była od początku punktem centralnym polityki ekonomicznej rządu i nadal nim pozostanie. Stanowisko niewątpliwie słuszne, gdyż inflacja doprowadziłaby do dalszego zubożenia mas pracujących, odebrała im resztę możliwości zaspokajania codziennych potrzeb a uderzając swym obuchem w człowieka pracy, odwręciłaby budowę gospodarczą kraju.

Problem walutowy należy do najbardziej dyskutowanych zagadnień ekonomicznych. Dawniej sądzono, że stałość waluty zależna jest od posiadania zapasów złota i obcych walut, nagromadzonych w skarbcach Banku Emisyjnego. W latach po pierwszej wojnie światowej, kiedy to załamał się system równowagi monetarnej, istniejący w Europie (mniej więcej od pół wieku (unie monetarne łacińska i skandynawska), sprawa podstawy wartości pieniądza stała się szczególnie aktualna. Przez długi czas utrzymywał się pogląd, że nie może być mowy o stabilizacji tak długo, dopóki nie osiągnie się równowagi budżetowej. Przykłady wielu państw zamykających budżety dużymi deficytami, a mimo to utrzymujących wartość pieniądza (m. in. Niemcy), wykazały fałszywość tej teorii.

Sprawę wartości pieniądza rozpatrywać należy w dwóch płaszczyznach: w obrocie międzynarodowym i w obiegu wewnętrznym. Jeżeli chodzi o obrót międzynarodowy to kwestia bilansu płatniczego i gry sił podaży i popytu zapewne pozostanie decydująca do czasu ostatecznego wprowadzenia międzynarodowej waluty i uregulowania sprawy rozliczeń międzynarodowych na jednolitej platformie. Natomiast wartość pieniądza w kraju zależy wyłącznie od momentów psychologicznych, a więc od czynnika zaufania do linii politycznej rządu i do prawidłowości stosowanych metod gospodarczych, od czynnika wiary w bezpieczeństwo i w przyszły rozwój życia narodowego.

Przechodząc od zagadnień teoretycznych do naszej polskiej rzeczywistości, musimy z kolei rzucić pytanie, czy istnieją warunki wytworzenia się tego poczucia zaufania.

Przemówienie Premiera daje właściwą odpowiedź.

W polityce zagranicznej skończyliśmy z okresem romantycznej awantury i oparliśmy się na warunkach faktycznych konfiguracji politycznej, wysuwając równocześnie konsekwentne wnioski z warunków naszego geograficznego położenia. Ścisły sojusz ze Związkiem Radzieckim przy rozwijaniu serdecznych stosunków z bratnimi słowiańskimi narodami, łącznie z polityką przyjaźni w odniesieniu do wielkich mocarstw Zachodu stanowią niechybną gwarancję naszego zewnętrznego bezpieczeństwa i zapewnią nam pomoc w odbudowie, w ograniczonych zresztą z konieczności przy ogólnoeuropejskim zniszczeniu ramach. Fakt dojścia do porozumienia na konferencji moskiewskiej między przedstawicielami głównych mocarstw świata wzmacnia jeszcze naszą pozycję.

Także i bilans osiągnięć w rozwiązywaniu wewnętrznych zagadnień nawet w odniesieniu do bliskiej przyszłości uzasadnia umiarkowany optymizm. A przecież życia państw nie mierzy się na miesiące ani na lata. Polska w nowych granicach ma szansę stania się krajem stosunkowo zamożnym. Rozporządza bowiem wielkimi zasobami jednego z najważniejszych surowców, jakim jest węgiel, posiada wszelkie warunki materialne i demograficzne dla rozwinięcia swego rolnictwa i wreszcie na ziemiach zachodnich uzyskała znaczny potencjał przemysłowy, który po uruchomieniu i należytych wysiłkach stać się winien podstawą narodowego dobrobytu.

Zjawisko inflacji polega na zwiększeniu obiegu pieniężnego ponad aktualne potrzeby gospodarcze. Dewaluacja, a więc spadek wartości pieniądza i wiążący się z nim wyścig cen,

Demokracja gospodarcza podstawą niezależności politycznej Polski

Projekt ustawy o unarodowieniu przemysłu

Warszawa (PAP). W 4-tym dniu obrad sesji Krajowej Rady Narodowej wicepremierzy Mikołajczyk i Gomółka wyjaśnili wiele zagadnień, które zostały poruszone w dyskusji nad ich referatami.

Wicepremier Mikołajczyk omówił sprawę Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, zwracając uwagę na zagadnienia stojące obecnie przed polską gospodarką rolną. Są to: odbudowa pogłowia bydła i koni, należyta organizacja i użycie traktorów i zapewnienie dostatecznej ilości nawozów sztucznych. Po udzieleniu odpowiedzi na liczne zapytania posłów, wicepremier stwierdził, że nacelnym zadaniem Polski jest, aby Niemcy już się nie odrodzili. W tym celu należy się związać ścisłym sojuszem ze Związkiem Radzieckim, co usunie raz na zawsze podstawy siły wojskowej i gospodarczej Niemiec. Rzeczą zasadniczą dla naszej gospodarki i tempa rozwoju jest kwestia zagospodarowania i równoczesnego zaludnienia ziem odzyskanych.

Ktoś wspominał, — powiedział wicepremier — że za mało mamy ludności, ale czyż to ma być dostatecznym argumentem, aby naród, co tyle stracił w okresie wojennym miał być karany przez pomniejszenie jego obszaru? Dlatego nie wolno nam pod adresem ziem zachodnich używać tego argumentu. Niemcy, którzy rozpoczęli wojnę, powinni ponieść konsekwencje i w dziedzinie te-

rytorialnej. Zaludnienie i zagospodarowanie ziem zachodnich leży w naszym wspólnym interesie.

Wicepremier Gomółka udzielił odpowiedzi na zapytania dotyczące organizacji ministerstwa ziem odzyskanych, któremu podlega administracja ziem zachodnich, urzędów poniemieckich i państwowych urzędów repatriacyjnych. Forma organizacyjna tego ministerstwa jest jeszcze płynna i Rząd zastrzegł sobie swobodę działania. Naturalnie nie ma tu mowy o utworzeniu administracji autonomicznej.

Omawiając kwestie aprowizacyjne wicepremier

oświadczył, że Rząd czyni wszystko, aby przyjąć ludności z pomocą i polepszyć warunki wynagrodzenia. Znacząco stanowisko rządu — powiedział — mogą zapewnić, że chcemy aprowizować pracowników państwowych na ziemiach odzyskanych, robotników i wszystkich innych na takich samych co najmniej zasadach jak aprowizujemy resztę terenów polskich. Z naciskiem podkreślił wicepremier konieczność zasiedlenia ziem odzyskanych i należytego zapewnienia im stanu bezpieczeństwa. Władze polskie i radzieckie czynią energiczne wysiłki, aby tereny te miały zapewnić spokoj.

Przemówienie min. Minca

Minister przemysłu Minc uzasadnił projekt ustawy o przejęciu przez państwo podstawowych gałęzi gospodarki narodowej. Ustawa o unarodowieniu podstawowych gałęzi przemysłu — mówił minister — ma dla nas historyczne znaczenie. Przedmiotami jej są: większy przemysł, komunikacja, większe urzędy składowe, podstawowe przedsiębiorstwa bankowe. Za podstawę tej koncepcji należy uznać przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 50 pracowników. Jak więc widzimy pole do działania dla przedsiębiorstw prywatnych jest nadal szerokie. Przystępując do wniesienia tej ustawy minister zaznaczył, że kraj musi być

odbudowany jak najszybciej, a szybka odbudowa nie może się odbyć na innej podstawie niż ogólnopolski plan gospodarczy. Plan można realnie wykonać tylko wtedy, gdy się ma w ręku podstawowy materiał, a prowadzić organizację państwową w określonym kierunku, gdy się ma w ręku ster tego organu. Ster, to podstawy gałęzi gospodarczych. Należy tu produkcja węgla, żelaza, stali, energii elektrycznej, nawozów sztucznych, towarów włókienniczych, produkcja maszyn, sieć komunikacyjna, wreszcie system bankowy. Szybka odbudowa nie nastąpi, jeżeli będzie panować anarchia gospodarki kapitalistycznej, a nadmierna ilość dóbr pójdzie na konsumpcję luksusową. Ustrój kapitalistyczny nigdy nie zdobędzie się na przedsięwzięcia niezyskowe, które są jednak konieczne.

Nie ma głębszego i silniejszego dążenia narodu polskiego — oświadczył minister — jak dążenie do suwerenności, nie ma suwerenności państwowej i suwerenności politycznej, bez suwerenności gospodarczej. Nie ma suwerenności politycznej nawet u najbardziej potężnego mocarstwa, jeżeli podstawowe dzwignie gospodarki znajdują się w obcych rękach. Nie byliśmy krajem suwerennym przed wrześniem 1939 roku, kiedy mieliśmy w hutnictwie 52% kapitałów obcych, w przemyśle naftowym 87%, w przemyśle elektrycznym 66%, w przemyśle chemicznym 60%, w elektrowniach i wodociągach 81%, w ubezpieczeniach 59%. Nie byliśmy krajem suwerennym gospodarczo, bo podstawowe dzwignie znajdowały się w rękach obcych. Nie byliśmy krajem suwerennym politycznie i nie chcemy więcej tego. Chcemy nie w bombastycznych frazesach lecz w rzeczywistości być krajem wolnym i niezależnym. Oto dlaczego państwo przejmując na własność podstawowe gałęzie gospodarki narodowej.

Dążeniem narodu polskiego jest ugruntowanie demokracji a nie ma demokracji politycznej bez demokracji gospodarczej. Nie pomoże najbardziej demokratyczny system wyborczy, nie pomoże najbardziej pomysłowy system parlamentarny, ani ugrupowana demokracja polityczna, jeżeli nie będzie ona ugruntowana odbudową gospodarczą.

Wiemy z doświadczenia historycznego, jak wielkie znaczenie mają masy robotnicze. Dążeniem naszym jest, aby masy robotnicze uzyskały godne człowieka warunki pracy i płacy. Wiem, że nie uzyskują one tego przy wielkim kapitale, wiem, że w obecnych warunkach, warunkach ciężkich, w zniszczonym wojną państwie, wielki kapitalizm oznaczałby dla robotnika ciągłą nędzę. Nie chcemy tego. Chcemy przez najwyższą wydajność pracy robotnika zapewnić mu najlepsze warunki bytu, chcemy systematycznego rozwoju ubezpieczeń społecznych i opieki społecznej. Nie chcemy, aby kapitaliści mający wielkie palace, wyrzucali robotników na bruk. Chcemy zabezpieczyć od wyższości kapitalistycznego całej masy, a to osiągniemy przez upaństwowienie podstawowych gałęzi gospodarki narodowej.

(Dalszy ciąg na stronie 2-giej)

Upaństwowienie podstawowych gałęzi gospodarki polskiej

Warszawa (obsł. wł.). W piątym dniu obrad Krajowej Rady Narodowej odbył się dalszy ciąg dyskusji nad referatem ministra przemysłu Minca. Po zakończeniu dyskusji

przystąpiono do głosowania nad projektem ustawy o upaństwowieniu najważniejszych gałęzi gospodarki narodowej. Projekt ustawy został uchwalony większością głosów.

Ustawa o dodatku naukowym

Warszawa, (tel. wł.). Krajowa Rada Narodowa uchwaliła w dniu 3 stycznia ustawę o dodatku naukowym do uposażenia. Dodatek ten wynosić będzie wraz z dodatkiem wojennym 150% uposażenia i dotyczy personelu

naukowego państwowych szkół akademickich, wszystkich szkół nieakademickich oraz pracowników naukowych w wszelkich instytucjach i urzędach państwowych. Ustawa obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1945 roku.

Konferencja moskiewska otworzyła drogę Zjednoczeniu Narodów

Nowy Jork (obsł. wł.). Czołowy dziennik amerykański „New York Herald Tribune” w numerze niedzielnym poświęca konferencji moskiewskiej artykuł naczelnym zatytułowany „Moskwa a Organizacja Narodów Zjednoczonych”, w którym czytamy m. in.: „Fakt, że Komisja Przygotowawcza Narodów Zjednoczonych prowadziła swe prace w czasie impasu dyplomatycznego powstałego w wyniku fiaska konferencji londyńskiej, nie powinien przysłaniać olbrzymiej doniosłości, jaką posiada dla Organizacji Narodów Zjednoczonych wyjście z tego impasu przy pomocy układów moskiewskich. Układy te zawarte między ministrami trzech wielkich mocarstw są czymś więcej niż szczęśliwą przepowiednią dla Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych; są one niezbędnym wstępem do tego Zgromadzenia. Można było oczywiście przerzucić na ONZ zagadnienia poruszane w rozmowach między Stanami Zjednoczonymi, Związkiem Radzieckim i Wielką Brytanią, lecz

z charakteru Karty Narodów Zjednoczonych, składu Organizacji Narodów Zjednoczonych i zdarzeń życia międzynarodowego wypływa konieczność takich rozmów, jakie miały miejsce w Moskwie i układów, jakie zostały tam zawarte. Poza tym, gdyby rozmowy Wielkiej Trójki miały być podjęte wśród zgłębienia proceduralnego, który jest nieunikniony w pierwszym stadium wielkiego zgromadzenia międzynarodowego, miałyby one mniej szans powodzenia, niż spotkanie moskiewskie. W każdym razie pewnego rodzaju porozumienie między trzema wielkimi mocarstwami musiało być osiągnięte zanim Organizacja Narodów Zjednoczonych mogłaby przystąpić do rzetelnej pracy. Jednym z zagadnień, co do których porozumienie było niezbędne, jest sprawa energii atomowej. Konieczne było ustalenie sposobu przedłożenia tej sprawy Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ po to, by dać Narodom Zjednoczonym podstawy do prac nad tym zagadnieniem”.

jest zjawiskiem wtórnym. — Otóż stwierdzić wypada, że emisja banknotów w Polsce nie tylko nie przekracza zapotrzebowania ale nie wystarcza na pokrycie kosztów odbudowy. Zwiększenie obiegu pieniężnego uznać należy nawet za wskazane. Pod warunkiem jednak, że nadwyżka zużyta będzie na cele produkcyjne a więc na wzmoczenie tempa wytwórczości w już produkujących zakładach i na uruchomienie nowych, przede wszystkim na terenach zachodnich. — Zwyczajka cen, jaką obserwujemy od kilku miesięcy, jest częściowo wynikiem niedociągnięć produkcyjnych a przede wszystkim rezultatem wadliwego funkcjonowania transportu. Nie ma więc ona nic wspólnego ani z rozmiarami emisji ani też nie jest powodowana załamaniem się zaufania do pieniądza. Oczywiście tego dowodem jest choćby ogromna rozpiętość w cenach na różne

artykuły na rynku wewnętrznym, w zależności od oddalenia od ośrodków produkcji.

Zahamowanie zwyczajki cen może nastąpić nie przez jakieś operacje walutowe ale wyłącznie przez rozwój produkcji i usprawnienie transportu. Na te cele nie należy żałować pieniędzy, chociażby miało się to wiązać ze zwiększeniem emisji banknotów.

Jest jeden jeszcze moment, który w dużej mierze ułatwia rozwiązanie naszych gospodarczych kłopotów. Jest nim powojenne rozwydrzenie społeczeństwa, znajdujące swój upust w orgii spekulacji, nadużyte i łapownictwa. Elementy aspołeczne nie tylko utrudniają pracę nad odbudową, ale działaniem swym podrywają owo zaufanie, które — jak na początku zaznaczyłem — jest decydującym dla zagadnienia pieniądza. Walka z nimi nie jest

więc tylko problemem uzdrowienia moralnego społeczeństwa ale ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania równowagi gospodarczej. Wprowadzenie sądów doraźnych na tego rodzaju przestępstwa powitaliśmy z uczuciem ulgi. Skoro w praktyce odbudowa zniszczonego kraju spoczywa tylko na naszych własnych barkach, musimy — i to wszyscy — nie tylko zakasać rękawy ale i przejściowo ograniczyć do minimum standard życiowy, obracając wszystkie zasoby na cele zwiększenia produkcji. Kto nie chce pogodzić się z tym faktem, jest szkodnikiem, nie zasługującym na żadne względy. Dlatego trzeba, by przy wymiarze kary za nadużycia i łapownictwo stosowano jak najdalej idącą surowość. Pozbycie się tych plag jest bowiem zasadniczym warunkiem odbudowy.

Jan Brzeski

Trzy stopnie badania aresztowanych Polaków

Norymberga (obsł. wł.). Na rozprawie w Norymberdze oskarżyciel amerykański ogłosił rozkaz szefa policji niemieckiej, oskarżonego Kaltenbrunnera dotyczący sposobu badań aresztowanych Polaków w tzw. general-gubernatorstwie.

W stosunku do aresztowanych miały być stosowane trzy stopnie badań. W trzecim stopniu badania więźni otrzymywali na cały dzień tylko kawałek suchego chleba i wodę, umieszczony był w ciemnicy i pozbawiony

su a ponadto musiał wykonywać wyczerpujące ćwiczenia, podczas których był podstępnie badany. Zeznania wszystkich świadków obciążają odpowiedzialnością za te okrucieństwa byłego szefa policji Trzeciej Rzeszy Kaltenbrunnera. Podpisywał on odpowiednie zarządzenia egzekucyjne i często nawet uczestniczył w mordowaniach. Również brał on udział w masowym truci w więźniów w komorach gazowych. Na polecenie Hitlera opracował on plan, który miał na celu zniesienie z powierzchni ziemi obozu koncentracyjnego w Dachau. Szybkie nadejście wojsk sprzymierzonych nie pozwoliło mu wykonać tego planu wskutek czego wydał rozkaz wymordowania wszystkich więźniów.

Bezpieczeństwo w Polsce lepsze niż za granicą

Kraków. — Jak podała rozgłośnia krakowska, do Krakowa przybyła delegacja Polonii amerykańskiej i kanadyjskiej celem zapoznania się z całokształtem życia gospodarczego kraju. Na zasadzie własnych obserwacji delegacja stwierdza, że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa

przedstawia się w Polsce lepiej niż w innych europejskich krajach. Celem przybycia delegacji zamorskiej jest zapoznanie się z całokształtem życia państwowego, aby po powrocie za ocean dać obraz rzeczywistości, demaskując w ten sposób rozsiewane za granicą kłamstwa.

Polacy powrócą z Jugosławii

London (obsł. wł.). Rozgłośnia belgradzka doniosła, że pomiędzy rządem polskim a jugosłowiańskim został podpisany protokół regulujący sprawę repatriacji około 25 tys. Polaków z Jugosławii. Protokół ten podpisał w imieniu rządu polskiego ambasador polski w Jugosławii, w imieniu rządu jugosłowiańskiego — wiceminister spraw zagranicznych Jugosławii.

Polacy ofiarami wybuchu amunicji we Włoszech

Rzym. — W miejscowości Cadeita we Włoszech nastąpił wybuch w olbrzymim składzie amunicyjnym. Zabite zostały 23 osoby, w tym 9 żołnierzy polskich, kwateryjnych pod Roko. Ranionych zostało 30 osób, a wśród nich wielu Polaków. Władze alianckie i włoskie czynią doświadczenia na miejscu.

Mosty na Odrze

Szczecin (obsł. wł.). Odbudowa mostu pod Szczecinem zajmuje w planie ministerstwa odbudowy drugie miejsce po odbudowie mostu na Wiśle. W preliminarzu budżetowym ministerstwa na rok 1946 znajdują się kwoty na odbudowę 2 mostów kolejowych na Odrze. Mosty te zostaną odbudowane w ciągu przyszłego roku.

Ujęcie niebezpiecznej bandy pod Kwidzynie

Warszawa (PAP). Władze bezpieczeństwa publicznego zlikwidowały w okolicy Kwidzyna bandę składającą się z 12-tu osób, przebranych w mundury żołnierzy Armii Czerwonej. Herszt bandy, Safianowski Wacław, występował w mundurze starszego lejtnanta, a jego prawa ręka Folwarski Jan przebrany był w mundur lejtnanta. Pięciu bandytów (Wiśniewski Stanisław, Wiśniewski Józef, Wiśniewski Mieczysław, Reda Stanisław i Witulski Józef) nosiło mundury podoficerów Armii Czerwonej, zaś pozostałych pięciu — mundury krasnoarmiejców. Przy schwytaniu znaleziono 150 tysięcy złotych, 7 automatów, 7 rewolwerów i inne rzeczy.

Jak wykazało przeprowadzone śledztwo, banda miała na celu dywersję antyrządową i dokonała kilkunastu napadów rabunkowych na ludność cywilną.

Teplenie szabrownictwa i defraudacji

Warszawa (PAP). Na polecenie Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej został aresztowany niejaki Grądzki Wacław, który dla ułatwienia sobie przewozu „szabrowniczych” rzeczy z zachodu, zdołał uzyskać polecenie pisma Państwowego Urzędu Repatriacyjnego (PUR) oraz fikcyjny bilet wystawiony przez Biuro Podróży „Orbis”.

Dalszym losem Grądzkiego oraz współwinnymi zaopiekuje się prokurator przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, któremu sprawa została już przekazana.

Biuro Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej przeprowadzając kontrolę w wojskowej fabryce obuwia i umundurowania w Łodzi, stwierdziło, iż kierownik tej fabryki kpt. Frydender, mając na składzie duże ilości przedży sprzedał ją prywatnym firmom w Łodzi, w księgach zaś wykazywał jako „zepsutą i nienadającą się do użytku”. Ogółem pomysłowy kierownik sprzedał 5 204 kg „zepsutej” przedży, a pieniądze sobie przywłaszczył.

Biuro Kontroli przy Prezydium K. R. N. przekazało sprawę do Prokuratury Wojskowej w Łodzi.

Przemówienie min. Mince

(Dokończenie ze strony 1-szej)

Wiem, jak wielkie siły twórcze tkwią w masach ludowych, ale wiem także, że tych sił twórczych nie wykorzystaliśmy przy kapitalistycznym. Robotnik będzie pracował wydajniej i z zapałem, jeżeli będzie miał świadomość, że dany warsztat pracy stanowi własność ogólnonarodową. Już dziś robotnicy obejmują stanowiska kierownicze w przemyśle i proces ten będzie postępować systematycznie dalej. Nie chcemy z robotnika zmechanizowanego robota, lecz chcemy robotnika, który świadom jest tego, że pracuje dla narodu, że pracuje dla siebie, a nie dla kapitału. Chcemy, aby robotnik traktował swą pracę jako sprawę honoru, godności i czci, mając pewność, że otwarta jest dlań droga do awansu społecznego. Oto dlaczego państwo przejęło na własność podstawowe gałęzie gospodarki narodowej.

Przemysł polski i inne podstawowe gałęzie gospodarki narodowej pracują już blisko rok bez wielkiego kapitału. Wykazał on, że osiągnięte wyniki lepsze, niż inne kraje, że rozwijamy się szybciej pod względem produkcji i wydajności pracy, niż moglibyśmy rozwijać się przy wielkim kapitale. Wykazał on wyższość gospodarki narodowej nad gospodarkę wielkiego kapitału. Jesteśmy ludźmi, którzy uczą się na doświadczeniach i z doświadczeń tych wyciągają wnioski. W okresie przedwrześniowym państwo służyło kapitalowi, dziś całość gospodarki należy do całego narodu.

Przedłożyliśmy następnie projekt ustawy, na za-

Bormann, zastępca Hitlera nie żyje

London. Oficjalny wywiad amerykańsko-brytyjski podał sensacyjną wiadomość, że były zastępca Hitlera Bormann nie żyje. Obecnie ustalono szczegóły, że w czasie obłężenia Berlina, znajdował się on w bunkrze, który został zbudowany przez kancelarię Rzeszy. Znajdował się wraz z 30 innymi hitlerowcami, którzy przy-

sięgli, że po śmierci Hitlera odbiorą sobie życie. Kiedy jednakże ciało Hitlera zostało spalone, hitlerowcy a wraz z nimi i Bormann usiłowali zbiec. Wybuch bomby spowodował jego śmierć. Niektórzy z hitlerowców, którzy przebywali w bunkrze zostali schwytani przez władze i osadzeni w więzieniu.

Zabiegi Francji w sprawie Ruhry i Nadrenii

Paryż (obsł. wł.). Korespondent dyplomatyczny Agencji Francopress donosi, że w związku z rozmowami generała Cartroux i specjalnego wysłannika Francji Alphauda z komisarzem Molotowem przedłożone zostały rządowi sowieckiemu dokumenty, ilustrujące francuski punkt widzenia co do przyszłego statutu Ruhry i Nadrenii. Ostatnio zawiadomiono również rządy brytyjski, amerykański, belgijski, holenderski i luksemburski o propozycjach Francji w odniesieniu do tych terytoriów.

Francja domaga się wyjaśnień uchwał konferencji moskiewskiej

Waszyngton (obsł. wł.). Rząd francuski wystosował notę do rządu Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych, w której domaga się wyjaśnień tych postanowień konferencji moskiewskiej, które mówią o traktatach pokojowych z państwami bałkańskimi.

Ponadto Francja zapytuje w nocie, czy posiadać będzie prawo weta w komisji sojuszniczej dla spraw Dalekiego Wschodu w kwestiach bezpośrednio ją interesujących.

Walka o potencjał militarny Francji

London (obsł. wł.). Dziś wieczorem będzie omawiana sytuacja powstała w wyniku wczorajszych trudności na Francuskim Zgromadzeniu Narodowym, pozostająca w związku z wnioskiem socjalistów o pomniejszenie o 20 proc. wydatków na wojsko. Wniosek ten był poparty przez komunistów. General de Gaulle zapowiedział rezygnację w wypadku przyjęcia propozycji. W

ostateczności doszło do kompromisu na 5 proc. socjaliści zastrzegli się jednak, że przedłożą swoje propozycje ponownie w dniu 28 lutego, chyba że w okresie tym zajdą zmiany, które zmniejszą wydatki.

Francja uznała rząd jugosłowiański

Paryż (BBC). Francuskie ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło komunikat, że ambasador francuski w Belgradzie oświadczył wobec rządu jugosłowiańskiego, iż rząd francuski uznaje federacyjną republikę Jugosławii, z którą będzie utrzymywał najściślejszą przyjaźń.

Wstrzymano zegar we Francji dla uchwalenia budżetu

Paryż (obsł. wł.). Francuskie Zgromadzenie Konstytucyjne zatwierdziło w nocy, dnia 31 grudnia r. ub. budżet państwowy na rok 1946. Za budżetem głosowało 544 posłów, przeciw — 31. Minutę przed północą zatrzymano zegar, ażeby obrady formalnie zakończyły się w roku 1945. Budżet przewiduje deficyt w wysokości 200 miliardów franków i będzie pokryty dzięki dewaluacji franka.

Kawiarnie i restauracje we Francji czynne tylko 3 dni w tygodniu

Paryż (PAP). Na rozporządzenie ministra produkcji, Paula, wszystkie zakłady gastronomiczne, kawiarnie i restauracje we Francji czynne będą tylko 3 dni w tygodniu, celem wprowadzenia oszczędności w zużyciu prądu elektrycznego i paliwa.

Nowy wynalazek — turbina gazowa

London (obsł. wł.). Brytyjcy uczeni zbudowali pierwszą eksperymentalną turbinę gazową, która zrewolucjonizuje obecne systemy na-

pędowe. Turbina ta będzie miała o 25% wyższą wydajność niż obecne turbiny używane w okrętach.

Rumunja przed reorganizacją rządu

Bukareszt (obsł. wł.). Wysłana przez konferencję moskiewską komisja sojusznicza, w skład której wchodzi radziecki komisarz Wyszynski, ambasador amerykański Harriman i ambasador brytyjski Clark została przyjęta przez króla rumuńskiego Michała. Konferencja trwała pełną godzinę i dotyczyła reorganizacji rządu rumuńskiego. Komisja sprzymierzonych odbyła konferencję z partiami politycznymi, które nie wchodziły dotychczas w skład rządu i przeprowadziła rozmowy z premierem rządu. Prace nad rozszerzeniem rządu będą trwały około tygodnia.

Przed zgromadzeniem Organizacji Narodów Zjednoczonych

London (obsł. wł.). Podano bliższe szczegóły dotyczące zgromadzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych, które odbędzie się w przyszłym tygodniu w Londynie.

Dnia 9 stycznia król Jerzy VI wyda przyjecie na cześć kierowników delegacji w pałacu św. Jakuba. W pierwszym dniu sesji premier Attlee wygłosi powitalne przemówienie. Przemówienie to zostanie podane przez rozgłośnie londyńską. Jednocześnie wykażą się wszystkie przygotowania dotyczące bezpieczeństwa i procesu samej konferencji.

Wczoraj rano opuściła Ankarę delegacja turecka, na której czele stoi minister spraw zagranicznych Turcji; na czele delegacji duńskiej stanie minister spraw zagranicznych Danii.

Waszyngton (PAP). Prezydent Truman oświadczył na konferencji prasowej, iż nie zamierza udać się do Londynu na pierwsze plenarne posiedzenie organizacji Narodów Zjednoczonych.

Czy opieka trzech mocarstw nad Persją?

London (obsł. wł.). Wiceprzewodniczący perskiego Zgromadzenia Narodowego ustąpił. W ten sposób w ciągu ostatnich dni miały miejsce 4 dymisje. Ambasador brytyjski powrócił do Teheranu z Londynu, gdzie przebywał od zakończenia konferencji moskiewskiej. Korespondent dyplomatyczny Tassa donosi, że Wielka Brytania zmierza do utworzenia komisji 3 mocarstw dla spraw Persji. Rząd brytyjski zwrócił się do rządu perskiego o wyrażenie zgody na ten projekt.

Armia międzynarodowa dla utrzymania pokoju

Nowy Jork (PAP). Korespondent „New York Times” dowiaduje się w Waszyngtonie, że dowódcy wojskowi Wielkiej Piątki mają spotkanie w bliskim czasie w Londynie w celu przedyskutowania sposobów, zmierzających do utworzenia koniecznej dla utrzymania pokoju armii międzynarodowej.

Wyspy Riu-Kiu nie pozostały Japonii

Paryż (PAP). Agencja France Presse donosi z Tokio, że według informacji amerykańskich granica Japonii przebiega obecnie pomiędzy Japonią właściwą a Formozą, nie obejmując jednak wysp Riu-Kiu.

FRASZKA AKTUALNA

Rys. Błoki
Podarek noworoczny

Z Nowym Rokiem wesoło w życie nowe prawo małżeńskie.
Jeden miły podarek
dla ludziom Rok Nowy;
dla kłótliwych małżonków:
liścik rozwodowy.

Taf.

Wybory do Rady Najwyższej Z. S. R. R.

Moskwa (obsł. wł.). Wszystkie narody Związku Radzieckiego przygotowują się do wyborów do Rady Najwyższej ZSRR. We wszystkich większych miastach robotnicy wysunęli kandydaturę Generalissimusa Stalina. Wyszynięto również kandydatury najbliższych współpracowników Generalissimusa: Molotowa i Kalinina oraz zasłużonych żołnierzy radzieckich. Szczególnie podniosły charakter mają zebrania w Stalingradzie i Baku — które to miasta odegrały ważną rolę zarówno w życiu Generalissimusa Stalina jak i w historii rewolucji.

Dewaluacja marki fińskiej

Paryż. — Agencja Post Press przyniosła wiadomość, że z dniem 2 na 3 stycznia fiński banknot 500 i 1000 markowy stracił połowę swojej wartości. Fiński minister skarbu wzwiał ludność do przedzielenia banknotu na połowę. Odcinek lewy pozostanie w obiegu, prawy należy odnieść do banku i stanowić będzie pożyczkę państwową zwrotną w roku 1949. W ten sposób w ciągu wczorajszej nocy dewaluacja waluty fińskiej stała się faktem dokonany.

Zajęcie jugosłowiańsko-włoskie w Trieście

Triest (obsł. wł.). Agencja jugosłowiańska Tanjug podała, że patrol policji cywilnej w Trieście zatrzymał samochód wiozący członków jugosłowiańskiej delegacji handlowej, wyrzucił pasażerów na ulicę i podał chorągiew jugosłowiańską, znajdującą się na samochodzie. Przewodniczący delegacji wystosował protest do władz okupacyjnych.

Komuniści włoscy

Rzym (obsł. wł.). Włoska partia komunistyczna liczy obecnie około 2 mil. członków.

Anglia wobec Indii

London (obsł. wł.). Minister dla spraw Indii w przemówieniu do narodu hinduskiego oświadczył, że rząd i naród brytyjski uczynią wszystko aby pomóc Indiom w osiągnięciu równoprawności w ramach brytyjskich wspólnych interesów.

W. Churchill wyjechał do Stanów Zjednoczonych

London (obsł. wł.). Były premier brytyjski W. Churchill udał się na pokładzie Queen Elizabeth w towarzystwie żony do Stanów Zjednoczonych. W Wielkiej Brytanii zastępować go będzie Eden.

Komunikacja lotnicza Londyn—Południowa Ameryka

London (obsł. wł.). Pomiedzy Londynem a Południową Ameryką zostanie nawiązana pasażerska komunikacja lotnicza. Wczoraj pierwszy pasażerski samolot przebył z Europy do Ameryki, tj. przestrzeń 10 000 km w ciągu 34 godzin. Przedstawiciel rządu brytyjskiego, który był jednym z pasażerów oświadczył, że żaden cywilny pilot nie przeleciał tak trudnej trasy jak obecnie. Kierownik samolotu pasażerskiego wyraża nadzieję, że lotnicy przyczynią się do nawiązania węzłów kulturalnych z krajami Południowej Ameryki.

Agencje i radio donoszą:

Moskwa (obsł. wł.). Jak donoszą z procesu niemieckich przestępców wojennych w Briańsku, specjalna komisja stwierdziła, że Niemcy wytruli gazami wielką ilość obywateli sowieckich z okolic Oda i Briańska jedynie w celu wypróżnienia dalajana gazów duszących na loty żywe.

Paryż. (PAP) Radio parskie donosi, że Francja i Finlandia podpisały umowę handlową, na podstawie której za wysłanie do Finlandii towary Francja będzie otrzymywała papier i gotowe domki.

Praga. (PAP) Urząd walizki w Pradze wprowadził dla spekulatorów i paskarzy publiczną karę. Winny przestępstwa prowadzony będzie ulicami miasta z napisem na szyi: „Jestem spekulantem”. Podobną karę wprowadzono na Słowację.

Sztokholm. (PAP) W Szwecji przedsiębiorstwa należące do Niemców podlegają przymusowej sprzedaży. Wśród firm znajduje się towarzystwo A. E. G. i Siemens.

Berlin. (ZAP) Policja londyńska werbuje ochotników do służby policyjnej w Niemczech przy brytyjskiej cywilnej komisji kontrolnej. Kandydaci muszą się zobowiązać do 30-go września 1952 r. przebywać w Niemczech.

Paryż. (obs. wł.) — W związku z podpisaniem układu handlowego radziecko-francuskiego postanowiono akredytować przy rządzie Francji przedstawicielstwo handlowe Związku Radzieckiego, oraz wznowić działalność atache handlowego przy ambasadzie francuskiej w Moskwie. Po 6-letniej przerwie instytucje te zostały wznowione.

Paryż. (obs. wł.) — Donoszą z Rzymu, że Carlo Storma, b. sekretarz partii faszystowskiej udało się przekroczyć granicę szwajcarską.

Piątek, dnia 4 stycznia 1946 r.
Kalendarz rzymsko-katolicki — Tytus
Kalendarz słowiański — Dobromierz

Za liczne życzenia noworoczne przedstawicieli Społeczeństwa, Władz i Urzędów Państwowych i Samorządowych oraz Organizacji, przesłane na moje ręce dla Prezydenta Krajowej Rady Narodowej, Rządu Jedności Narodowej oraz dla mnie, składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie.

Wojewoda Poznański
dr Feliks Widy-Wirski.

Pomóż biednym

(c) Miał już okres gwiazdkowy, w którym społeczeństwo poznańskie dało dowód swego wyrobienia społecznego, popierając i wspomagając akcją MKOS-u, mającą na celu obdarowanie tych, którzy nie mogli sobie urządzić gwiazdki. Ale trwa jeszcze zima, nadchodzą znowu mroźne i śnieżne dni, a z nimi rozpocznie się potrzeba nakarmienia i ogrzania tych, którzy znikąd nie mają pomocy. Do takich należą przede wszystkim przejeżdżający przez Poznań repatrianci.

MKOS rozpoczął już rozdawanie większych ilości ciepłej strawy, a potrzebując większych funduszy na rozszerzenie tej akcji wznowia zbiórki uliczne na pomoc zimową. Najbliższa zbiórka będzie miała miejsce już w nadchodzącą niedzielę, dnia 6 bm. i o godz. 8-mej zjawią się na ulicach naszego miasta kwestarze. Tym razem będą kwestować pracownicy Drukarni św. Wojciecha, którzy niejednokrotnie dali dowód swego wyrobienia społecznego.

Pamiętajmy więc o biednych mieszkańcach naszego miasta i przejeżdżających repatriantach i nie mijajmy obojętnie kwestarzy. Niech każdy da tyle na ile go stać.

Uroczystość gwiazdkowa

w Poznańskim Samorządzie Wojew.

Zgodnie ze zwyczajem lat przedwojennych w Zakładach i Przedsiębiorstwach Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Samorządowego, staraniem Dyrekcji tych zakładów urządzone zostały dla pracowników poszczególnych instytucji tradycyjne uroczystości łamania opłatka. Na szczególne uwagę zasługuje uroczystość wigilijna, urządzona staraniem Adm. Pozn. Wojew. Związku Samorządowego, dla emerytów, wdów i sierot tegoż urzędu, która odbyła się w dniu 24 grudnia ub. r. w gmachu b. Starostwa Krajowego w Poznaniu. W czasie uroczystości chór Zakładu Położniczo-Ginekologicznego odśpiewał szereg kołęd, po czym ob. naczelnik Wydziału mgr Józef Radzicki wygłosił krótkie przemówienie okolicznościowe. Z kolei nastąpiło wręczenie skromnych podarków wdowom i sierotom.

Drugi opłatek odbył się w pierwsze święto Bożego Narodzenia w Zakładzie Położniczo-Ginekologicznym Pozn. Woj. Związku Samorządowego, w obecności całego zespołu zakładu. Podobne uroczystości urządzone w Muzeum Przyrodniczym i Prehistorycznym.

Dzieci poległych i zdemobilizowani żołnierze otrzymali podarki

W „złotą” niedzielę odbyło się w Tow. Przyjaciół Żołnierza uroczyste obdarowanie dzieci, których ojcowie złożyli życie na ołtarzu Ojczyzny, a matki są członkami Towarzystwa. W uroczystości wzięli udział liczni goście z ob. ob. mgr Widy-Wirski, Srokowa, komendantem R. K. U. kpt. Ceregra, por. Thierlingiem i przedstawicielami f-my Radomski na czele. Po okolicznościowych przemówieniach ob. mgr Widy-Wirskiej i ob. Srokowej nastąpiło obdarowanie dziatek skromnymi paczkami. Całość uroczystości w wykonaniu ob. Kosmowskiej oraz deklamacje.

Następnego dnia, w tych samych lokalach, przy obecności ob. mgr. Widy-Wirskiej, ob. Srokowej oraz przedstawicieli duchowieństwa, wojaka i party politycznych obdarowano szereg zdemobilizowanych żołnierzy. Kilka zdań pod adresem zgromadzonych przy chójce żołnierzy wygłosiła mgr Widy-Wirska. W czasie uroczystości harcerze I-go Hufca im. Bolesława Chrobrego odśpiewali szereg kołęd, a ponadto odczytano listy pisane do żołnierzy przez dzieci. Jeden z obecnych żołnierzy-repatriantów podziękował obecnym za troskliwą opiekę, po czym nastąpiło rozdanie paczek, ofiarowanych przez społeczeństwo poznańskie.

Zasłużeni pracownicy

(c) W ostatni dzień ubiegłego roku odbyła się na dworcu Poznań-Rozrządowy (Kobyłepole) uroczystość wręczenia dyplomów 11 pracownikom kolejowym, którzy w tym dniu obchodzili swoje 25-lecie pracy w P. K. P. W imprezie wziął udział dyrektor Kolei Państwowych w Poznaniu inż. Stodolski wraz z wicedyrektorem inż. Szczygłowskim, naczelnikiem Wydz. Mechanicznego inż. Neumannem i naczelnikiem Wydz. Ruchu inż. Solecki. Ponadto przybyli liczni przedstawiciele Zw. Zaw. Kolejarzy w Poznaniu.

Pracownicy, którzy otrzymali dyplomy zastąpiły się szczególnie przy uruchomieniu dworca w Kobyłepolu, przyczyniając się do sprawnego przeprowadzenia transportów wojskowych w dniach ostatnich walki o rozgromienie armii hitlerowskiej. Wręczenia dyplomów dokonano w sali budynku stacyjnego, po czym odbył się wspólny obiad.

Kobieta w pracy nad odbudową Ojczyzny

Donosiliśmy już o utworzeniu w Poznaniu Zarządu Wojewódzkiego Społeczno-Obywatelskiej „Ligi Kobiet” pod przewodnictwem obyw. mgr. T. Widy-Wirskiej. Nie mieliśmy dotychczas w Polsce organizacji wyłącznie kobiecej, tak jak to miało miejsce we Francji, Zw. Radzieckim, Anglii i innych krajach. A do zrobienia jest tak wiele na tym odcinku, zwłaszcza w obecnym trudnym okresie powojennym. Wszędzie, na każdym kroku, w każdej dziedzinie życia wyczuwa się brak opiekuńczej ręki kobiecej, która jednocześnie potrafi walczyć o swoje i swego narodu prawa.

Nasze państwo demokratyczne zapewniło kobietom równouprawnienie. Zadaniem kobiet jest czuwać, aby równouprawnienie to było istotnie wcielane w życie, by nie pozostało pustą obietnicą, martwą literą prawa, jak to miało miejsce do roku 1939. Kobieta pracująca domaga się, aby przy równych kwalifikacjach zawodowych otrzymywała równe z mężczyzną stanowisko, aby za równą pracę otrzymywała równą płacę. W czasie okupacji i walk podziemnych z najeżdżającą hitlerowską armią były kobiety często wzorem poświęcenia i bohaterstwa, stojąc z bronią w rękę w jednym szeregu z mężczyzną. Doświadczenie uczy, że wojna daje się przede wszystkim odczuć kobiecie, zabiera jej męża, brata, czy dzieci, rozbija ognisko domowe, szczyt demoralizacji. Kobieta zrozumiała, że wojnę tę rozpętał faszyzm i dlatego w trosce

o utrzymanie pokoju kobieta popierać będzie każdą walkę z resztkami faszyzmu, aby niepodległość naszej Ojczyzny utrwalona była raz na zawsze.

Tak jak w rodzinie, tak i w narodzie winna panować zgoda, jedność i współpraca. Kobieta walczyć musi o polepszenie warunków materialnych, zdrowotnych i kulturalnych rodziny, pomagać w organizowaniu żłobków, przedszkoli i świetlic, by zapewnić opiekę i wyżywienie dzieciom kobiet pracujących, zarówno w mieście jak i na wsi. Kobieta otoczyć winna opieką sieroty i starców, inwalidów i zdemobilizowanych żołnierzy oraz repatriantów, a dalej pomagać w zakładaniu stołówek w fabrykach i organizować spółdzielnie pracy. W celu zrealizowania tych zadań „Liga Kobiet” organizować będzie kursy dla kierowniczek żłobków i przedszkoli, kursy dla instruktorek i kierowniczek spółdzielni, kursy oświatowe, gospodarstwa domowego, higieniczne i inne, wszelkiego rodzaju odczyty, wystawy i konkursy.

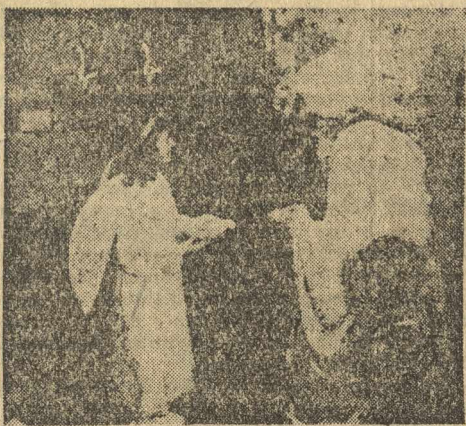
W Lidze Kobiet jest miejsce dla każdej kobiety Polki, bez względu na jej przynależność partyjną.

W pracy nad odbudową Ojczyzny powinny sobie podać dłonie wszystkie kobiety wsi i miasta, aby każdy Polak czuł się istotnie „jak u siebie w domu”.

Niecodzienna „gwiazdka”

Państwowa Centrala Handlu urządziła 30 grudnia ub. r. gwiazdkę dla dzieci pracowników. Nie byłoby zasadniczo w tym nic nowego, gdyż wszędzie większe firmy pamiętają o maleństwach swego personelu. P. C. H. jednak nie zapomniała także i o tych najbardziej potrzebujących, i zaprosiła 15 sierot będących pod opieką Caritasu.

Podjęte sutym podwieczorkiem maleństwa z niecierpliwością oczekiwały chwili, w której otwo-

„Gwiazdor” rozdzielający podarki.

Fot. Maksymowicz

rza się drzwi wiodące do tajemniczego pokoju, z którego dochodzą przytłumione dźwięki dzwonka i odgłosy gorączkowej kłótni. Nam wolno tam zajrzeć. W narożniku stoi ogromna choinka, a pod nią stół, pokryty dużymi, kolorowo owiniętymi paczkami.

Za chwilę zabłyśły świeczki i gwiazdor, przeprowadzony przez aniołka i małego harcerzyka, rozpoczął rozdawać zachwyconym dzieciom podarki. Ochoczo wyciągały się małe rączki po paczki, oczęta jaśniały radością i błyszczały oczekiwaniem.

— Januszek M! — woła gwiazdor.

Z ciżby wysuwa się biednie ubrany chłopczyk i nieśmiało podchodzi do choinki.

— Ojca zamęczono w obozie, a matka na kilkoro drobniagu na utrzymaniu — szepce mi siostra Helena, która sieroty przeprowadziła i doкладnie zna ich dzieje.

— Basia N! —

Mała dziewczynka trzyma jeszcze w jednej rączce resztkę ciasta z podwieczorku.

— Jest na wychowaniu u dalekich krewnych, też niebogaty ludzi. Rodzice zginęli w obozach — objaśnia siostra. — Wszystkie maleństwa prawie to sieroty po tych zamęczonych.

Paczki są już rozdane. Jeszcze kilka kołęd wspólnie odśpiewanych. Dzieci promieniają z uciechy. Cieszą się także organizatorzy „gwiazdki” z dyr. Olesiakiem i wicedyr. Buschke na czele. Miły wieczór dobiega końca. D. L.

Uczenie Feliksa Nowowiejskiego

Jak nam donoszą, dla uczczenia zasług znakomitego kompozytora Feliksa Nowowiejskiego, autora „Roty”, szereg miast polskich, zwłaszcza na ziemiach odzyskanych, nadał ulicom nazwę od jego imienia, m. in. Sopoty oraz Olsztyn na Warmii, ziemi rodzinnej kompozytora. W miejscowości, gdzie się urodził, wmurowano na domu tablicę pamiątkową.

Program audycji radiowych na dzień 5 stycznia 1946

6.55 Program z W-wy; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Program z W-wy; 7.55 Program na dzień bieżący; 8.00 Dziennik poranny (powtórzenie); 8.15 Muzyka poranna; 8.25 Wiadomości bieżące; 8.30 D. c. muzyki porannej; 12.00 Program z W-wy; 13.30 Różne zespoły (płyty); 13.50 Muzyka rozrywkowa; 14.50 Wiadomości bieżące; 15.00 Muzyka operowa; 15.40 Kącik przemysłowy; 15.50 Przegląd prasy wielkopolskiej; 16.00 Program z W-wy; 16.45 Kącik Związku Walki Młodych; 17.00 Koncert na wiola d'amore w wykonaniu Jana Rakowskiego. Koncert wiole d'amore w wykonaniu Jana Rakowskiego. 17.15 Kącik językowy w opracowaniu prof. dra Mikołaja Rudnickiego; 18.20 Program z W-wy; 19.15 Wiadomości sportowe; 19.25 Wiadomości z Ziemi Zachodniej; 19.30 Artykuł polityczny; 19.40 Dziennik wieczorny; 19.55 „Pomoc zimowa”; 20.00 Kalendarz muzyczny. Wykonawcy: Juliusz Bienkowski (tenor), Hieronim Szperka i Janusz Kowaleki (duo fortepianowe), akompaniowanie Marian Obst; 20.45 Humor w polskich pastorałkach w oprac. Jerzego Młodziejewskiego; 21.00 Nadprogram; 21.15 Program na dzień następny; 21.20 Muzyka taneczna; 22.00 koncert z Łodzi; 22.30 Program z W-wy; 23.00 Skrzynka poszukiwania rodzin.

W teatrach poznańskich:

Teatr Wielki dziś, godz. 18-19 — „Kraina śmiechu”; jutro, godz. 18-19 — „Rigoletto” (sceny białej znizonej).
Teatr Polski: dziś i jutro, godz. 18-19 — „Pan Jowłasiński”.
Teatr Nowy: dziś i jutro, godz. 18-19 — „Sublokatorka”.
Miejski Teatr dla Młodzieży: dziś — teatr nieczynny; jutro, godz. 17-18 — „Hajduzek” (premiera).
Miejski Teatr Marionetek: dziś i jutro, godz. 15-16 — „Zemsta Heroda”.
Teatr Okręgowego Doma Żołnierza: dziś i jutro, godz. 18-19 — „Wojna z żonami”.
Cyrk Varietè: dziś i codziennie, godz. 18-19 — program inauguracyjny.
Wystawa Fotografii Artystycznej i Gwiazdkowa Wystawa Sztuki Plastycznej w gmachu Muzeum Wielkopolskiego w godz. od 10—14-tej.

W kinach poznańskich:

„Apollo”: godz. 15, 17 i 19 — „Studentka”; „Bałtyk”: godz. 15, 17 i 19 — „Pojedynek”; „Jedność”: godz. 16, 18 i 20 — „Szalony lotnik”; „Warta”: godz. 15, 17 i 19 — „Szalony lotnik”; „Wolność”: godz. 15, 17 i 19 — „Przygoda pod Paryżem”.

Teatr Wielki w sobotę i niedzielę

Jutro o godz. 18-tej grania będzie w Teatrze Wielkim opera Verdiego „Rigoletto” z udziałem Mirosława Wróblewskiego w roli Gildy, Cezarego Kowalskiego w roli Rigoletta i Józefa Wolińskiego w roli księcia Mantui. Na przedstawienie to obowiązują bilety ulgowe.

W niedzielę, 6 bm., o godz. 18.30 na scenie Teatru Wielkiego w operze J. Rossiniego „Cyrukli sewilski”, w roli don Basilia wystąpi znany z występów przedwojennych, artysta-spiewak i reżyser — bas Karol Urbanowicz. Partie Rozyny śpiewać będzie znakomita artystka scen warszawskich Helena Korff-Kawicka.

Bilety są do nabycia od dzisiaj w kasie Teatru Wielkiego.

Premiera w Miejskim Teatrze dla Młodzieży

Popularne widowisko „Trebacz z wsiy ratasowej” schodzi od jutra z repertuaru, ustępując miejsca komedii „Hajduzek” opracowanej przez A. Siemiatkę na tle powieści historycznej „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza.

Din i Don w Poznaniu

Znam z poprzednich występów humorysty — Din i Don, przebiekał z 14-osobowym zespołem artystów warszawskich do Poznania na przeciąg 4-ech dni. Występy odbywać się będą od soboty tj. 5 bm. w kinie „Apollo” codziennie o godz. 20-tej.

KOMUNIKATY

Związek Emerytów i Emerytek Państwowych, Wdów i Sierot, ul. Spokojna 24, zawiadamia swych członków, że w biurze Związku wydaje się od godz. 9—13-tej karty żywnościowe na styczeń br. od dnia 5—15 bm. włącznie.

Nieodebrane w tym terminie karty Związek zwróci natychmiast do Wydziału Zaopatrzenia.

Związek Inwalidów Cywilnych, Starców, Wdów i Sierot w Poznaniu wywołuje wszystkich członków i inwalidów cywilnych (nieczłonków) do natchmiastowego zgłoszenia się w biurze Związku, Wąly Batorskie 3, celem odbioru kart żywnościowych na styczeń br. Należy przedłożyć dokładne daty urodzenia wszystkich członków rodziny, uprawnionych do odbioru kart. Karty żywnościowe wydaje Urząd Miejski tylko za pośrednictwem naszego Związku. W tym celu biuro Związku będzie czynne również w niedzielę, 6 bm., od godz. 9—14-tej. Termin odbioru kart upływa również 6 bm.

Klub Sportowy „Blask” urządzi w dniu 5 bm. o godz. 20-tej zabawę taneczną w sali ob. Ratajaka przy ul. św. Antoniego nr 24.

Cech Szewców i Cholewkarzy w Poznaniu zebrał w noc sylwestrową sumę 639,50 zł na odbudowę miasta Poznania. Do uzupełnienia pełnego tysiąca zarząd Cechu wysygnął złotych 360,50. Łączna suma 1.000 zł została przekazana redakcji „Głosa Wielkopolskiego”.

Firma M. Kolnkowah, fabryka cukrów i czekolady, ul. Grodzka 12, i jej pracownicy oraz goście zebrani w dniu imienin właściciela złożyli w MKOS sumę 4.870 na wdowy i sieroty po poległych w walce o Cytadellę i w powstaniu warszawskim. Firma wywya przedsiębiorstwo ob. Magdziarka, hartownie sprzedaży słodczy, do przyłączenia się do kółka oświat.

Wielkopolski Związek Teatrów Ludowych wzmocnił swoją działalność. Sekcja Teatralna i Muzyczna zaprasza do współpracy wszystkich miłośników amatorskiego gry scenicznej oraz muzyki społecznej i śpiewu chóralnego. Istnieje zamiar stworzenia zespołu teatru ludowego orkiestry ludowej i chóru ludowego. Zgłoszenia przyjmuje biuro Wielkopolskiego Związku Teatrów Ludowych — Poznań, ul. Mickiewicza 32, codziennie od godz. 10—14-tej.

Dyrekcja Miejskiego Gimnazjum Kupieckiego w Poznaniu zawiadamia, że z dniem 1 lutego br. otwiera nowe klasy Rocznej Szkoły przysposobienia Kupieckiego oraz klasy pierwszej Gimnazjum Kupieckiego. Egzamin wstępny odbędzie się 21 stycznia 1946 r. o godz. 8-mej rano. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat codziennie w godzinach od 8-mej do 12-tej.

Jednocześnie dyrekcja zawiadamia, że egzamin końcowy z ukończenia 3-klasowego lub 4-klasowego gimnazjum kupieckiego dla eksternów odbędzie się w dniach 24, 25 i 26 stycznia. Zgłoszenia przyjmują i informację udziela codziennie Sekretariat Szkoły przy ul. Słowackiego 58/60.

Ktokolwiek może udzielić jakichkolwiek informacji o ks. Pawle Steinmetzu, preacie przy Farze Poznańskiej, którego gestapo zabrało dnia 20 października 1939 r., zechce dać wiadomość do Biura Parafialnego przy Farze w Poznaniu, plac Kolegiacki 14/15.

PKC Poznańskie: ob. Majer Heleny z 10-tygodniową córką Teresą, która rozłączyła się z mężem na dworcu w Poznaniu; ob. Chamik Zofii, ur. 1896 r., z Równego, która przesiedlona została na teren polski i wjechała do Malborka w niewiadomym kierunku; ob. Chamik Marii, ur. 1912 r., z Równego, przesiedlonej na polskie terytorium; ob. Chamik Grzegorza, ur. 1904 r., z Równego, przesiedlonego na teren polski, był w wojsku polskim.

Informacje do PKC Poznańskie, Asnyka 5.
Towarzystwo Śpiewu „Halke” Poznań-Jętcy obchodzi w święto „Trzech Króli” 54 rocznicę założenia Towarzystwa. W dzień ten na intencję dalszego pomyślnego rozwoju Towarzystwa zostanie odprowadzona o godz. 10-tej meza św. w kościele Najśw. Serca Jezusa na Jętcach, po czym odbędzie się posiedzenie jubileuszowe w lokalu dr. Bartkowiaka przy ul. Poznańskiej 27. O liczny udział członków i sympatyków prosi Zarząd.

Zebrań w dniu 5 stycznia br.

Zrzeszenie Chrześcijańskich Kupców Podr. i Przedst. Handlowych w Poznaniu o godz. 17-tej w lokalu ob. Nurkowskiego, go. Sew. Mielżyńskiego 23.

Delegacja W. R. N. apelowała w Warszawie o poprawę bytu urzędników wielkopolskich

(t) W końcu ub. miesiąca bawiła w Warszawie delegacja w składzie ob. ob. Cz. Graczyk — przewodniczącym, P. P. S., St. Idzior — ze Stronnictwa Pracy, Wi. Kostro — z P. P. R., D. Osfiński — ze Str. Demokratycznego, Fr. Rybczyński — z O. K. Z. i prof. Sajdak z P. S. L. Delegacja ta, zgodnie z uchwałą Woj. Rady Narodowej w Poznaniu przedstawiła opracowane memoriały w sprawie poprawy bytu pracowników państwowych i samorządowych, Prezydium K. R. N., Prezydium Rady Ministrów, Min. Administr. Publicznej, Min. Skarbu, Min. Apropiacji i Handlu oraz Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej.

Przedstawiony władzom centralnym memoriał stwierdza, że uposażenie pracowników państwowych i samorządowych nie jest dostosowane do obecnej sytuacji gospodarczej kraju. Memoriał wywołuje do jednolitego opracowania uposażeń i świadczeń w całym Państwie i dla całego świata pracy. Wynagrodzenie winno obejmować minimum egzystencji w najniższej grupie uposażeniowej, z uwzględnieniem dodatku rodzinnego i dodatku mieszkaniowego. Podkreślono, by pracownicy otrzymywali stale przydziały żywnościowe, odzieżowe i opałów. Pracownicy żonaci wzamian za stołówek winni otrzymywać ekwiwalent w innej postaci.

Min. Sztachelski wyraził zgodę na zastąpienie stołówek prowiantem suchym oraz zapewnił poprawę w zaopatrzeniu m. in. przez rozprawdzenie na terenie woj. poznańskiego paczek żywnościowych UNRRY. Min. Stańczyk oświadczył, że zgłosił Radzie Ministrów wnioski w kwestii poprawy warunków uposażeniowych świata pracy. Sprawa plac znajduje się w tej chwili w opracowaniu. Ministerstwo wypracowuje projekt plac, w myśl którego zarobki muszą odpowiadać cenom rynku. Ponieważ jednak wyższe pobory nie wpłynęłyby zasadniczo na poprawę bytu ludzi pracy wobec możliwej wyższki cen artykułów pierwszej potrzeby, min. Stańczyk będzie dążył, by z rezerwy apropracyjnych wydzielano pewne kontyngenty i wyrównano niedociągnięcia plac w towarze.

Straż Pożarna w grudniu

(c) W miesiącu grudniu ub. r. poznańska Straż Pożarna czynna była przy 16-tu pożarach. W 86 wypadkach udzielono doraźnej pomocy, a fałszywych alarmów zanotowano 12. Ogółem wzywano Straż Pożarną 114 razy. Ponadto oddziały poznańskie dokonały zburzenia 22 domów grożących zawaleniem.

Ze wspomnień uczestnika „Sylwestra Prasy”

Bardzo mi się podobała zabawa sylwestrowa w A. H. urządzona przez dziennikarzy poznańskich. Ludzie prasy potrafią jednak wymyślić coś oryginalnego i ciekawego, gdy chodzi o rzecz niezwiązaną z ich pracą zawodową... Impreza o której czytałem tak dużo w ostatnim tygodniu zgromadziła liczne rzesze miłośników dobrej muzyki jazzowej i smacznych „kanapek”. Na początku zabawy między godziną 21 a 22-gą zaczęły można było jednak rzeczy, przypominające pierwsze tygodnie po oswojeniu stoł. m. Poznania: tłumy przewalające się z jednego korytarza na drugi, z piętra na piętro dźwigały na plecach najrozmaitsze części umeblowania w szczególności stoliki i krzesła, a sympatyczna wymiana zdań, towarzysząca podziałowi tych cennych przedmiotów zbytku, świadczyła o zbliżeniu i współzyciu między poszczególnymi uczestnikami „Sylwestra”. Do wywołania świątecznego nastroju przyczyniły się produkcje wielkiej 8-mio osobowej orkiestry, grającej w składzie 3-ech solistów, dzielnie dostrzegających umowy kontraktowej z kierownictwem imprezy. Bardzo udatnie wypadło zapoczątkowane około godz. 24-tej konkursowe tłuczenie kieliszków, szklanek, butelek i innych zbytecznych przedmiotów ze szkła. Szkoda tylko, że megafony, rozmieszczone obficie po całym gmachu, zagłuszały prawie zupełnie występ solowe przy stolikach oraz szesce i dialogi regionalne licznych sił artystycznych, zgromadzonych wokół bufetu. Do ciekawych atrakcji i niespodzianek zaliczyć trzeba zastosowanie przez restaurację „Empire” zmodernizowanego cennika na artykuły gastronomiczno-wódzane oraz nowoczesne pokaz masażu zbiorowego w takt muzyki tanecznej. O poziomie artystycznym wykonanych przez orkiestrę utworów świadczy fakt, że transmisja radiowa, przewidziana tylko na dwie godziny, trwała od godz. 0,10 do 1.00! Krótko przed świtem kelnerzy rozpoczęli ewidencję osób, śpiących na krzesłach i pod stolikami celem doliczenia do rachunku bufetowego kosztów manipulacyjnych, związanych z budzeniem i wyprowadzaniem na świeże powietrze. Nie zdołano jednak obliczyć procentowej ilości osobników, przypominających niektóre firmy pod zarządem państwowym, ze względu na chwiejność kroku i naturalne ciężenie magnetyczne do środka ziemi.

Poza nielicznymi zresztą wypadkami zaślabnięcia z głodu oraz zaburzeń natury fizjologicznie-nieestetycznej — poważniejszych nieszczęść nie zanotowano i dlatego całość imprezy uważać należy za udaną. (O, dziennikarze potrafią u dać a ci!) — powiedział jeden z gości wychodząc z gmachu A. H.).

Gdy uprzednio sobie ilość uczestników zabawy i cenę biletu wstępu znalazł w tej chwili, że nie jestem sierotą ani wdową po zmarłych dziennikarzach, ale cieszę się również, że jestem tylko zwykłym człowiekiem a nie rektorem Górskim lub sprzątaczką auli Akademii Handlowej w Poznaniu.

Tegoroczny „Sylwester Prasy” był (p)rasowym przykładem tego, jak nie powinien wyglądać bal gromadzący mieszkańców Poznania, którzy uchodzą bądź co bądź za ludzi konsekwentnych i poważnych. Mik.

Nie ma ważniejszego zadania jak Ziemię Odzyskane

Wicepremier Mikołajczyk wzywa do wzmożenia wysiłków na odcinku rolnictwa

Nawiązując do zamieszczonego na łamach naszego pisma sprawozdania z 3-go dnia obrad IX sesji K. R. N. streszczamy dzisiaj najważniejsze momenty z przemówienia ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wicepremiera Stanisława Mikołajczyka. Omawiając trudności wsi, ob. Wicepremier oświadczył:

Stan ilościowy naszego pogłowia waha się ok. 30% stanu przedwojennego, a jego rozmieszczenie w Państwie jest bardzo nierównomierne. Jest to pierwsza trudność w zagospodarowaniu wsi. Nadwyżki zboża siewnego znajdują się po większej części na innych terenach, niż tereny, wymagające specjalnej akcji siewnej, a transport tych nasion jest bardzo trudny do zorganizowania. Podczas akcji jesiennej czas omłotów zbiegał się niemal z terminami siewów innych prac polowych, co w związku z brakiem siły pociągowej wywoływało nowe trudności. Jeśli do tego dodamy, że w tym samym czasie trzeba było wykonywać i świadczenia rzeczowe, to zrozumimy ogrom trudności, z jakimi trzeba było walczyć w jesieni i z którymi w niemiejszej mierze spotykamy się na wiosnę.

Sytuację rolniczą na ziemiach odzyskanych minister scharakteryzował następująco: Na ziemiach odzyskanych plan musi uwzględnić brak wyżywienia, brak sił pociągowych, brak paszy, narzędzi i materiału siewnego. Na terenach tych rolnik przez jeden rok nie jest producentem chleba, a raczej tylko konsumentem. Braki inwentarza żywego i martwego są znacznie dotkliwsze, cięższe są warunki pozagospodarcze, jak obniżenie się moralności i uczciwości w szanowaniu mienia publicznego, oraz sprawy bezpieczeństwa. Charakterystyka warunków pracy siewnej na zachodzie nie ma na celu podważenia wiary i entuzjazmu, jaki wykazuje wieś polska. Potrzebna ona jest, aby zdać sobie sprawę z istniejącymi trudnościami i z konieczności starannego obmyślenia najlepszych środków, które winny być zastosowane w akcji siewnej. Dla skoordynowania i usprawnienia współpracy rozmaitych czynników w akcji siewnej, powołana została do życia instytucja Pełnomocnika Głównego do Akcji Siewnej wraz z siecią terenową w województwach i powiatach. Ponieważ akcja siewna jesienią i wiosną wiąże się w jedną całość, instytucja pełnomocników nie zostanie zniesiona, aż do czasu zakończenia akcji.

Zasiewy jesienne objęły 5 mil. 200 tys. ha

Wynik akcji siewnej mimo wszystko wypadł pomyślnie. Dzięki skoordynowanemu wysiłkowi — oświadczył minister — oraz pomocy udzielonej rolnikom przez Państwo plan obsiewów wykonano w 92,5%, zastawiając ogólną powierzchnię ok. 3 500 000 ha. Liczbę tę należy uważać za minimalną. Nie jest wykluczone, że ostateczna liczba obsiewów jesienich przekroczy znacznie 4 500 tysięcy ha.

Wiceminister Mikołajczyk przedstawia w sposób następujący stan obsiewu w poszczególnych województwach: Białystok — 185 957 ha, — 100,5% planu; Bydgoszcz — 389 332 ha, — 98,8%; Gdańsk — 105 000 ha, — 83,4%; Katowice — 94 818 ha, — 106,4%; Kielce — 269 868 ha, — 74,9%; Kraków — 300 000 ha, — 91,1%; Lublin — 445 441 ha, — 80,3%; Łódź — 527 107 ha, — 103,8%; Poznań — 689 652 ha, — 95%; Rzeszów 240 640 ha, — 73,0%; Warszawa — 530 823 ha, — 92,5%. Razem: 3 785 678 ha czyli 92,5% planu.

Na ziemiach nowoodzyskanych grunty orne obejmują ok. 4 800 000 ha. Akcja zdawania majątków administrowanych dotąd przez Armię Czerwoną jest w toku i zostanie zakończona prawdopodobnie do lutego. Brak sił roboczych, koni i dostatecznej ilości traktorów zmusił Ministerstwo do ustalenia planu zasiewów jesienich na tych ziemiach w wysokości 800 000 ha. W praktyce zdołano obsiać ok. 740 000 ha, to znaczy 92% planowanej powierzchni. Ministerstwo Apropozycji zwróciło do siewu na tych terenach 160 tys. ton zbóż potrzebnych na obsiew 800 000 ha oziminy. Od Armii Czerwonej uzyskaliśmy pożyczkę w zbożu siewnym 30 000 ton, co stanowi dla nas pierwszą rezerwę na wiosenne siewy na Ziemiach Zachodnich.

Na terenie całej Polski zasiewy jesienne objęły ponad 5 200 000 ha. Zważywszy rozmiary zniszczenia rolnictwa i wszystkie trudności, jakie miała do pokonania jesienią akcja siewna, obsianie tych powierzchni stanowi poważny sukces.

„Ani jednego ha ziemi leżącego odłogiem”

Na odbytym przed kilkoma dniami zjeździe Wojewódzkich Pełnomocników Akcji Siewnej — mówił dalej Wicepremier — rozpatrzyliśmy środki i metody, które muszą być zastosowane, by wiosenna akcja siewna została zrealizowana w należytych rozmiarach. Szczegółowy plan akcji wiosennej będzie w najbliższych dniach przedstawiony Komitetowi Ekonomicznemu Rady Ministrów. Poważną pomocą będzie dla nas import zbóż w ramach dostaw UNRRY, planowany w wysokości ok. pół miliona ton. Musimy sobie zdawać sprawę z rozmiarów potrzeb siewnych na wiosnę. Dla samych Ziemi Odzyskanych potrzebujemy ok. 320 000 ton zboża i ok. pół miliona ton ziemiaków siewnych. Do tego dodać należy ziarno siewne i sadzeniaki, potrzebne dla zniszczonych przez wojnę terenów centralnej Polski. Dla transportu i dystrybucji nasion, nawozów i paszy potrzeba będzie około 60 tys. wagonów i conajmniej 500 samochodów ciężarowych. Przewidujemy, że na wiosnę będzie w Polsce pracowało około 13 600 traktorów, z czego na Ziemiach Odzyskanych przeszło 8000 traktorów. Do uprawy wiosennej na Ziemiach Zachodnich pozostaje około 3 900 000 ha. Zima musi być wykorzystana dla stworzenia magazynów ziarna siewnego, żywności, paliwa i paszy. Zgromadzone muszą być również zapasy nasion innych roślin okopowych i pastewnych poza ziemniakami. Na Ziemiach Zachodnich mamy zaledwie około 83 000 koni i ok. 27 000 głów bydła pociągowego. Potrzeba nam tam będzie jeszcze co najmniej 85 000 koni. Musimy apelować o rychłą uprawę wiosenną na terenach centralnych, przewidując, że część koni potrzebnych na terenach zachodnich będzie musiała być zmobilizowana na innych terenach.

Wykonanie zasiewów wiosennych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb powiatów poropatriacyjnych, terenów zniszczonych przez wojnę i ziem zachodnich — to ogromne zadanie, które będzie wymagało wielkiego nakładu sił chłopów i robotników rolnego, wysiłku całego społeczeństwa i pomocy wzajemnej wszystkich czynników społecznych, politycznych i państwowych. Było „ani jednego ha ziemi leżącego odłogiem” mogło być w całości zrealizowane.

Świadczenia rzeczowe wypełniono tylko w 30%

W dalszym ciągu swego przemówienia minister zwrócił uwagę na niedostateczny stan dostaw świadczeń rzeczowych.

Bogate ziemie zachodnie — powiedział — nie mogą obecnie wyżywić swych mieszkańców. Jest to zjawisko przejściowe, spowodowane zniszczeniami wojennymi i faktem, że ziemie te stały się terenem migracji milionów ludzi. Musimy w bieżącym roku gospodarczym dostarczyć na te ziemie co najmniej 600 do 700 tysięcy ton zboża, co najmniej drugie tyle ziemniaków, nie mówiąc już o cukrze, nasionach oleistych i dziesiątkach innych artykułów. Jest to zadanie, które może się wydawać niewykonalnym, na wysiłek ten musimy się zdobyć. Wielkie dzieło wymaga wielkich ofiar. W związku z tym mówca wskazuje na konieczność pełnego zrealizowania świadczeń rzeczowych, których wykonanie na dzień dzisiejszy jest bardzo niezadowalające. Mówca stwierdza, że za mało mówi się w prasie, na zebraniach, konferencjach czy zjazdach o tym, że świadczenia rzeczowe wykonane są zaledwie w 30% czy 40% planu. Należy śmiało spojrzeć prawdzie w oczy i powiedzieć narodowi, że los naszych Ziemi Odzyskanych, tempo ich zaludnienia i pełnego zagospodarowania uzależnione są w bardzo ważnym stopniu od jak najszybszej dostawy świadczeń rzeczowych.

Odbudujemy życie gospodarcze na Ziemiach Odzyskanych

Następnym zagadnieniem, jakie stoi przed Ministerstwem, jest usprawnienie aparatu administracyjnego i stworzenie warunków, ułatwiających administrowanie ziemiami i spełnienie wielkich zadań stojących przed władzami i urzędami na Ziemiach Odzyskanych. Można już przystąpić do budowy na tych terenach Rad Narodowych. Wprowadzenie jednolitego ustroju władz i ujednostajnienie ich struktury stanowi ważny warunek usprawnienia pracy aparatu administracyjnego. Ujednoczone zostały place pracownikom państwowych. Wprowadzono 50% dodatek od uposażenia zasadniczych pracowników państwowych na Ziemiach Odzyskanych i zakazano zostało wypłacanie na tych terenach tzw. diet. Jednakże zdajemy sobie sprawę, że tylko normalne aproprowizowanie pracowników stworzy im ważne warunki bytowania i na to zagadnienie zwracamy szczególną uwagę. Nie będziemy tolerować zjawisk korupcji i szabrownictwa. Zrobimy wszystko, by na tych ziemiach zapanował

stan pełnego bezpieczeństwa życia, mienia i pracy obywateli. Rozważany jest projekt zasilenia organów Milicji Obywatelskiej i Urzędów Bezpieczeństwa pomocniczą służbą obywatelską.

Wiele pracy wymaga ustalenie stosunków własnościowych na Ziemiach Odzyskanych. Mówca stwierdza, że nikt nie myśli o kwestionowaniu praw własnościowych osadników, zwłaszcza do gospodarstw rolnych. Ministerstwo Ziemi Odzyskanych przejęło zarząd mienia niemieckiego. Nieruchomości miejskie zostają przekazywane samorządom. Warsztaty i drobne przedsiębiorstwa winny być wydzierżawiane spółdzielniom i osobom prywatnym. Ministerstwo będzie wszechstronnie popierało każdą zdrową inicjatywę spółdzielczą i prywatną zwłaszcza wytwórczo-przemysłową na odcinku wyłączonej od objęcia przez państwo. Kapitały prywatne winny znaleźć zdrowe i konieczne, z punktu widzenia ogólnonarodowego i gospodarczego, zatrudnienie produkcyjne na Ziemiach Odzyskanych. Odbudowa życia gospodarczego na Ziemiach Odzyskanych wymagać będzie poważnych wkładów kapitałowych. Od tempa akcji osiedleńczej i od ilości środków kapitałowych zależy będzie pełne uruchomienie zakładów przemysłowych zdolnych do pracy, odbudowa zniszczonych zakładów, zabezpieczenie zaінwestowanego kapitału przed zniszczeniem. Znajdziemy i znajdziemy musimy środki na odbudowę i remont budynków mieszkalnych.

Uwielokrotnić pracę!

Wiele zostało zrobione na Ziemiach Odzyskanych od maja ub. roku po dzień dzisiejszy. Włożyliśmy już w te ziemie wielki wysiłek i wiele pieniędzy. W ciągu kilku miesięcy roku ub. przewieziliśmy i osiedliliśmy tam około 2 miliony ludzi, z czego około 700 tysięcy repatriantów ze Związku Radzieckiego. Zmontowaliśmy aparat państwowy, którego prace będziemy ulepszać, udoskonalać. Uruchomiliśmy już część przemysłu. Wychodzą już pierwsze, tak bardzo nam potrzebne wagony z zakładów przemysłowych we Wrocławiu, wyprodukowane rękami polskich robotników. Mobilizujemy tysiące traktorów dla zaozowania ziemi na wiosnę. W roku bieżącym musimy uwielokrotnić naszą pracę. Do Ziemi Odzyskanych, do sprawy ich zagospodarowania i zespolenia z całym organizmem państwowym będziemy stale powracać na posiedzeniach Najwyższych Instancji Państwowych, będziemy stale stawiać to zagadnienie przed narodem. Ze wszystkich bowiem ważnych i najważniejszych zagadnień, które stoją przed Rządem i narodem i oczekują rozwiązania, nie ma ważniejszego zagadnienia, jak Ziemia Odzyskana.

Zespolonym i wyciężonym wysiłkiem całego narodu zagospodarujemy te ziemie, przekształcimy nasz kraj na przemysłowo-rolny, a miliony Polaków i tych z kraju, i tych, którzy z zagranicy powrócą do swojej Ojczyzny, stanowiąc będą żywy, waleczny i nienaruszalny mur graniczny nad prastarą polską Odrą i Nisą Łużycką.

Wszyscy do walki z nadużyciami

Komisja Specjalna do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym ogłosiła następującą odezwę:

Obywateli!

Zjemy w okresie powojennym, który na całym świecie zaznacza się przede wszystkim wielkimi trudnościami gospodarczymi. Trudności te nie mogły oczywiście ominąć Polski, która należy do najbardziej zniszczonych wskutek wojny i okupacji krajów europejskich. Ale naród polski, który wykazał tyle męstwa i hartu w walce z niemieckim najeźdźcą, nie skapitulował także i wobec trudności na froncie gospodarczym. Codzienna praca, nieraz jeszcze w bardzo ciężkich warunkach, chłopów, robotników i inteligencji pracującej, wszyscy uczciwi obywatele — dźwigają z ruin kraj nasz, przełamując trudności, dając z każdym miesiącem więcej produkcji dla zabezpieczenia potrzeb szerokiej rzeszy ludności.

W pracy nad odbudową osiągnęliśmy wiele sukcesów. Rozwijamy naszą gospodarkę szybko, niż niejedno państwo europejskie, mniej od nas zniszczone.

Ale wyniki odbudowy byłyby jeszcze większe, potrzeby ludności mogłyby być dzisiaj lepiej zaspokojone — gdyby nie to, że do wielu ogniw naszego aparatu gospodarczego zakradli się szkodnicy — złodzieje, łapownicy, szabrownicy, spekulanci.

Zerując na przejściowych trudnościach gospodarczych, na niedostatku człowieka pracy — ludzie ci dokonują nadużyć na szkodę państwa, na szkodę każdego z obywateli.

To oni zagarniają w swoje ręce dużą część produktów żywnościowych, przeznaczonych dla ludności pracującej miast.

To oni nie dopuszczają towarów przemysłowych do wsi.

To oni przeszkadzają na każdym kroku wysiłkom Rządu, zmiierzającym do poprawy położenia ludności.

Łapownictwo, kradzieże, spekulacja, nadużycia — są przyczyną wielu braków w naszym życiu codziennym. Na krzywdzie człowieka pracy wyrastają milionowe fortuny, gromadzone w kraju, wywożone za granicę lub trwoniące w restauracjach i nocnych lokalach. W najlepszej pojętym interesie całego narodu i każdego poszczególnego obywatela, Rząd nasz rozpoczął bezkompromisową walkę ze zbrodniczymi elementami, pasywnymi i czynnymi na ciele organizmu gospodarczego Polski. Dekretem z dnia 16. 11. 1945 r. powołana została Komisja Specjalna do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym. Komisja została wyposażona w skuteczne środki, które pozwolą jej należycie karać przestępców. Ważnym instrumentem w tej walce stają się również Sady Doraźne, które w trybie przyspieszonym załatwiają będą m. in. sprawy o nadużycia.

Ale żadna Komisja, żadne sądy, nie będą w stanie wypłenić zła do końca, jeśli na pomoc im

nie przyjdzie społeczeństwo. Dlatego też Komisja w pracy swej zwracać się będzie o pomoc do wszelkich organów kontroli społecznej, do wszelkich organizacji chłopskich, robotniczych, rzemieślniczych, kupieckich i innych, do wszystkich obywateli.

Każdy z nas cierpi od nadużyć. Wielu z nas widzi je i skarży się na nie. Ale w większości wypadków obywatele ograniczają się do bezpłodnych narzekania, a często wprost patrzają przez palce na popełniane przestępstwa — na łapówki, na nadużycia, na kradzieże.

Takie stanowisko jest fałszywe i szkodliwe. Ono to właśnie rozzuchwala przestępców, którzy liczą na bezkarność wskutek bierności społeczeństwa.

Musimy zająć czynną postawę wobec faktów nadużyć i szkodnictwa. Nie wolno puszczać płazem ani jednego przestępstwa. Leży to w interesie ogólnym w interesie każdego z nas. Nie ogólnikowe narzekania, które często wykorzystywane są przez wrogów dla dyskredytowania władz demokratycznych, a stanowcze działanie w każdym stwierdzonym wypadku spekulacji, nadużycia czy kradzieży — uwolni nas od plagi pasywności, tuczących się na naszej pracy.

Komisja Specjalna powołuje w Warszawie i na prowincji biura skarg, do których należy donosić o wszelkich wypadkach nadużyć, kradzieży, łapownictwa, spekulacji. Rzecz jasna, w interesie samej sprawy, doniesienia muszą być konkretne i bezwzględnie sprawdzone. Lekomyślnie i nieuzasadnione oskarżenia nie tylko krzywdzą oskarżonego, ale odwracają uwagę od istotnych przestępstw.

Adres Komisji Specjalnej i Biura Skarg w Warszawie, Aleja Szucha nr 25. Adresy delegatur na prowincji podane będą osobno.

Wszyscy na front do walki z nadużyciami, kradzieżami, łapownictwem i spekulacją.

Komisja Specjalna do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

Roman Zambrowski — członek Prezydium KRN, przewodniczący Komisji Specjalnej.

Dr Kazimierz Jasiński, członek Komitetu Wykonawczego Komisji Centralnej Zw. Zaw., dyrektor Biura Wykonawczego Komisji Specjalnej.

Inż. Jan Grubecki — dyrektor Biura Kontroli przy Prezydium KRN.

Leon Chajna — podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

Płk Mieczysław Mielkowski — podsekretarz stanu w Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego

Henryk Gacki — prokurator Sadu Najwyższego, zastępca dyrektora Biura Wykonawczego

Konrad Świątek, gen. bryg., szef Zarząd Głównego Polityczno-Wychowawczego Wojska Polskiego

Marceli Porowski — dyrektor Wydziału Samorządowego w Ministerstwie Administracji Publicznej

Eugeniusz Gajewski — członek Związku Samopomocy Chłopskiej

Zbiorowy wysiłek usprawnia komunikację

W ciągu listopada i grudnia ub. roku, zanotowano znaczne ożywienie na odcinkach ruchu towarowego i komunikacyjnego w naszym kolejnictwie. W listopadzie załadowano 188 357 wagonów przesyłkami ogólnogospodarczymi. Dla przewozu tych towarów uruchomiono 14 032 pociągów. Wpływy z ruchu towarowego wyniosły przeszło 160 i pół mil. złotych. Planowe przewozy dla potrzeb gospodarczych oraz na eksport wykonano w 104,8%. Równocześnie Polskie Koleje Państwowe przewiozły blisko milion 583 tys. ton węgla, w czym dla potrzeb własnych 379 tys., dla przemyślu 534 tys., na eksport 604 tys., dla apropozycji 49 tys., oraz dla wojska blisko 16 tys. ton. Średni załadunek dzienny wyniósł w listopadzie 52 766 ton. W grudniu załadunek węgla podniósł się do rekordowej wysokości około 1 085 000 ton.

Dla obsługi ruchu pasażerskiego uruchomiono 1 144 pociągów, które przewiozły przeszło 11 milionów pasażerów, nie licząc cyfry repatriantów przewiezionych w tym samym czasie w ilości ponad 760 tys. Wpływy z przewozu osób i bagażu, dały zwyżkę o 25 mil. 675 tys. zł.

Dowodem, że kolejarze w ciągu ostatniego miesiąca potrafili wiele spraw zmienić na lepsze, była konferencja aktywu pracowników D. O. K. Łódź, zwołana przez pełnomocnika Rządu dla usprawnienia transportu inż. Babińskiego. Konferencja miała na celu omówienie wyników miesięcznej działalności komisji transportowej. Najważniejszym osiągnięciem w grudniu było stworzenie zapasu węgla na terenie Dyrekcji Łódzkiej w wysokości 6 tys. ton. Plan spływu węgla-ek wypłacony został w 100%. W grudniu DOKP Łódź przyjęło z innych dyrekcji 25 779 wagonów, przekazało dyrekcji w Katowicach 36 825 wagonów. Przekazano oprócz tego 5 568 wagonów z ładunkami. Z dyrekcji katowickiej przyjęto 757 pociągów węglowych (w listopadzie — 564), przerzucono — 498 pociągów (w listopadzie — 352 poc.). Przekazano przemyślowi 191 poc. (w listopadzie 127). Ogółem w grudniu przeszło lub pozostało na terenie DOKP Łódź 64 788 ton węgla. Warsztaty parowozowni łódzkiej dokonały 5 820 (w listopadzie 5 375) napraw bieżących i 35 (w listopadzie 31) napraw średnich. Naprawiono 5 100 (w listopadzie 4 846) wagonów, Odnowiono 30 i wykonano 9 nowych wagonów osobowych.

Ważnym osiągnięciem było w grudniu uregulowanie transportu na linii magistrali węglowej. W Dyrekcji Katowickiej zmniejszyła się ilość zatorów na trudnych stacjach, oraz zwiększono załadowanie, co polepsza sytuację węglową na terenie całej Polski.

Apropozycja i zaopatrzenie kolejarzy uległy znacznej poprawie. Projektowana jest podwyżka płac kolejarzy, do poziomu uposażenia pracowników przemysłu. Oprócz tych pozytywnych osiągnięć, w kolejnictwie naszym istnieje jeszcze ciągle cały szereg mankamentów. Daje się więc we znaki brak planowej pracy. Niektórzy kolejarze pracują po 125 godzin tygodniowo, znacznie przekraczając normę.

Kolejarze śląscy, doceniając znaczenie śpiesznej wysyłki węgla poza teren Dyrekcji Katowickiej, potraktowali minione święta Bożego Narodzenia jako święto pracy i pracowali normalnie, jak w dni robocze, dając krajowi w upomniku świątecznym duże transporty węgla. Dzięki tej pracy świątecznej zlikwidowane zostały wszelkie zaległości w wysyłce transportów węglowych, które powstały przed wprowadzeniem nowego planu. W czasie świąt wywieziono z terenu Dyrekcji Katowickiej około 90 tysięcy ton węgla.

Wzmógł się dalej ruch tranzytowy Zagłębie — porty. Według danych statystycznych przewieziono magistralą poprzez województwo śląskie, łódzkie i pomorskie w dniach od 1 do 15 grudnia ub. r. i wyladowano w porcie gdynskim 791 wagonów z 16 288 ton węgla dla Rosji i 657 wagonów — 13 213 ton dla Szwecji. W Gdańsku 371 wagonów z 7 252 ton węgla dla Rosji i 145 wagonów z 2 851 ton dla Szwecji oraz koksu 273 wagonów z 4 834 ton dla Rosji i 107 wagonów z 1 801 ton dla Szwecji. W tym czasie wyladowano koksu dla Szwecji w Gdyni 38 wagonów z 731 ton oraz 51 wagonów cementu dla ZSRR.

Tą samą magistralą przewieziono z wybrzeża do kraju z portu gdynskiego 758 wagonów towarów UNRRY, 675 wagonów rudy, 151 wagonów celulozy, 173 wagony złomu, 7 wagonów papieru, 54 wagony bawelny, z portu gdańskiego zaś 342 wagony UNRRY, 296 wagonów rudy, 92 wagony aparatów, 198 wagonów fosforytów, 23 wagony piętrowe oraz 61 wagonów materiałów pędnych.

Podjęto kroki, by w obecnym trudnym okresie usprawnić eksport węgla. W rezultacie rozmów podjętych ze Szwecją, ustalono, iż najlepszym rozwiązaniem sytuacji będzie skierowanie do Polski szwedzkich wagonów, celem przewozu węgla tym taborem ze Śląska do portów. Odpowiednia umowa, zawarta przez Polskie Koleje Państwowe z kolejami szwedzkimi, przewiduje dostawę 1300 wagonów tytułem dzierżawy oraz zakup przez Polskę dalszych 200 wagonów. Umowa dzierżawna obejmuje 75 wagonów 40-tonowych, 320 wagonów 30-tonowych, 315 wagonów 20-tonowych oraz 590 wagonów 18-tonowych.

Statki-promy kursują między Szwecją i Gdańskiem w odstępach co 2 i 3 dni, przywożąc za każdym nawrotem od 35 do 40 wagonów. Wyladunek w Gdańsku trwa zaledwie od 1 do 2 godzin. Do połowy grudnia wyladowano około 600 wagonów.

W ślad za Szwecją również i Norwegia ma dostarczyć Polsce 400 wagonów oraz 12 lokomotyw tytułem dzierżawy. Tabor ten, podobnie jak i szwedzki ma być użyty wyłącznie dla przewozu z kopalni do portów węgla, przeznaczonego dla państw skandynawskich.

Zjazd Chłopski w Gliwicach

6 bm. odbędzie się w Gliwicach pierwszy na Opolszczyźnie zjazd chłopski, zorganizowany przez Zw. Samopomocy Chłopskiej. Zjazd poświęcony będzie m. in. omówieniu zagadnień rolnych oraz spółdzielczości chłopskiej.

Z życia Wielkopolski i Ziemi Odzyskanych

KALISZ

Reorganizacja Urzędu Mieszkaniowego w Kaliszu. Kalisz był jednym z tych miast szczęśliwych, które w czasie działań wojennych nie ucierpiały wcale, a pomimo tego daje się w grodzie nadprośniańskim odczuwać brak mieszkań.

Ten stan rzeczy spowodowany był przez Urząd Mieszkaniowy, który nieracjonalnie rozdzielał mieszkania.

Było publiczną tajemnicą, że mieszkanie otrzymał ten, kto miał znajomość w Urzędzie. W sprawie to wkroczyła wreszcie Miejska Rada Narodowa. Po przeprowadzeniu dochodzenia został usunięty kierownik Urzędu Mieszkaniowego ob. Brzozowski oraz członkowie komisji.

Nowym kierownikiem został mianowany ob. Cerekwicki, który postanowił uzdrowić zabagnione stosunki mieszkaniowe. Obecnie w skład komisji mieszkaniowej wchodzi adwokat T. Osieński i L. Zylber oraz ob. Fr. Dąbrowski.

Kaliski Urząd Mieszkaniowy miał złą opinię, stwierdzono nadużycia służbowe i winni muszą być pociągnięci do odpowiedzialności. Należy surowo i bezwzględnie karać wszelkie tego rodzaju sprawy.

Spółceństwo kaliskie wierzy że zreorganizowany Urząd Mieszkaniowy obecnie będzie uczciwie i sprawiedliwie załatwiał wszelkie wnioski o przydział mieszkań.

Dodatek zachodni

W związku z koniecznością ujednoczenia uposażeń pracowników państwowych na Ziemiach Odzyskanych, Rada Ministrów powzięła następującą uchwałę:

Wszyscy pracownicy państwowi, zatrudnieni na Ziemiach Odzyskanych, opłacani są począwszy od 1 stycznia 1946 r. zgodnie z obowiązującymi normami uposażeń dla pracowników każdego Ministerstwa. Do tych norm dolicza się 50% dodatek, nazwany „dodatkiem zachodnim”. Dodatek ten nie obowiązuje na terenach Śląska Opolskiego, zespolonych już gospodarczo z całością

województwa śląsko-dąbrowskiego, a w szczególności na terenach powiatów gliwickiego, bytomskiego i zabrskiego.

Jednocześnie zniesione zostają wszystkie wyplacane dotychczas przez poszczególne Ministerstwa dodatki w postaci diet lub innych dodatków lokalnych.

Rada Ministrów zaleca władzom samorządu terytorialnego na Ziemiach Odzyskanych zastosowanie dodatku zachodniego do uposażeń wszystkich pracowników samorządowych, zatrudnionych na tych ziemiach.

LESZNO

W lokalu kawiarni „Centralna” obchodzone uroczystości uczczenia wytrwałej 25 letniej pracy zawodowej ob. Olejniczaka Mariana, pomocnika gastronomicznego.

Podczas uroczystości wręczono jubilatowi dyplom honorowy w dowód uznania Jego sumiennej i wytrwałej pracy nieprzerwanej w jednym przedsiębiorstwie. Dyplom wręczył Związek Restauratorów i właścic. Kawiarni, poczem odbyła się skromna zabawa.

KROBIA

Drużyna Harcerska im. Tadeusza Kościuszki, urządziła wieczorek wigilijny w swoim gronie, zapowiadając na dzień 6 stycznia wieczornicę gwiazdkową, urozmaiconą popisami, dla przyjaciół harcerstwa.

TRZCIANKA

Staraniem Inspektoratu szkolnego w Trzciance zostało uruchomione ostatnio miejskie gimnazjum i liceum ogólnokształcące oraz publiczna szkoła powszechna i przedszkole. Młodzież zamieszkała w Krzyżu korzysta ze specjalnie uruchomionego pociągu szkolnego.

GORZÓW

W dniu 5 stycznia w Gorzowie nastąpi otwarcie Teatru Miejskiego im. Józefa Korzeniowskiego. Dbały o rozwój kultury teatralnej na Ziemiach Odzyskanych i na terenie Wielkopolski, Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego wysłał swego delegata w osobie kierownika Oddziału „Teatr i Literatura” ob. Henryka Barwińskiego, byłego dyrektora Teatrów Miejskich we Lwowie, artystę dramatycznego i reżysera ZASP-u do Gorzowa celem stworzenia zespołu i ułożenia odpowiedniego repertuaru. Sezon rozpocznie się komedią w 4 aktach Korzeniowskiego pt. „Stary kawaler”, w której ob. Barwiński kreować będzie rolę tytułową. Sztuka znakomitego pisarza, jakkolwiek pisana blisko przed wiekiem, posiada pełne rumieńce współczesnego życia i porusza tak bardzo dziś aktualny temat dzieci naturalnych. Gorące odczucie tego problemu, w dniach kiedy tworzył nieśmiertelny autor swoje utwory, było czynnem odwagi, rewolucyjności i prawdziwie postępowych przekonań Korzeniowskiego, a żywa akcja, doskonale pomyslane postacie oraz wiele szczerzego humoru wróżą utworowi duże powodzenie.

Szcześliwy wybór sztuki, staranna reżyseria, piękna stylowa wystawa godnie uczczą świętego autora, którego utwory przez cały wiek nie schodziły z repertuaru teatrów polskich zarówno wielkich jak i małych.

Dnia 2 stycznia 1946 zmarł w Panu, opatrzony Sakramentami św. po krótkich cierpieniach, śp.

Jan Szulc

Brat III Zakonu św. Franciszka
przeżywszy lat 79.

W Zmarłym tracimy wiernego i oddanego pracownika, który przez lat przeszło 45 sumiennie spełniał obowiązki zakrystiana w naszym kościele.

Wyprowadzenie zwłok z rozmównicy klasztornej do kościoła odbędzie się w piątek, 4 stycznia, o godz. 4 po poł. Msza św. żałobna z wigiliami — w sobotę o godz. 8.30 rano, następnie pogrzeb na cmentarzu górczyńskim o godz. 11-tej.

Na te smutne obrzędy zapraszają

OO. Franciszkanie

Dnia 31 grudnia 1945 zginął śmiercią tragiczną, nasmaszczony Olejami św., mój najukochańszy i nigdy niezapomniany syn i nasz brat, śp.

Henryk Palacz

kapr. kanzarmeri D. O. W. 7
pluton ochrony pogranicza Krosno s/Odra
w 25 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 5 stycznia 1946, o godz. 11-tej z kościoła szpitala wojskowego przy ul. Grunwaldzkiej 18 na cmentarz jeżycki.

W ciężkim smutku i żalu pogrzeban
matka, siostra i bracia

Poznań, Stołeczna 1, m. 12. 163

Urozmaicone wieczory
w
Warszawskim Dancing-Barze
POZNAŃ, ul. 27 Grudnia 10 Tel. 40-35

CODZIENNIE WYSTĘPY ARTYSTYCZNE
DUET TANECZNY MARTENS
Bezkonkurencyjna para wodewilistów
W sobotę duet śpiewaczy SIOSTRY RAJSKIE

Dnia 23 grudnia 1945 r. został zamordowany w Starogrodzie nasz ukochany syn, brat, siostrzeniec, wuj i szwagier, śp.

Zdzisław Ogrodowczyk

przeżywszy lat 22.

Pogrzeb odbył się dnia 31 grudnia 1945 r. w Starogrodzie. Msza św. za duszę drogiego zmarłego odprawiona zostanie w sobotę, dnia 5 stycznia br., o godz. 8-mej rano w kościele Bożego Ciała.

o czym zawiadamia krewnych i znajomych
w ciężkim smutku pograżona
rodzina

Poznań, Strzelecka 32, m. 6. 124

Dnia 1 stycznia 1946 r. zmarł w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój ukochany ojciec, drogi dziadek, pradziadek i wuj, śp.

Leon Wysogórski

przeżywszy lat 93.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 5 bm., o godz. 15-tej w Kostrzynie.

W ciężkim smutku
ożka, wauki i rodzina

Kostrzyn, Kiszkowo, Środa. 185

PIECZĘCIE KAUCYKOWE
P. Chmielowski
POZNAŃ, SZAMARZEWSKIEGO 45
oraz Dąbrowskiego 15
70

Ułabieńcy Poznania, słynni polscy komicy wraz ze swym
DIN i DON 14 osobowym zespołem

Tylko 4 dni w Poznaniu
w sali kina „APOLLO”, sobota 5, niedziela 6, poniedziałek 7 i wtorek 8 stycznia br.
— o godz. 8 wiecz. —

Rewelacyjny program — humor i sensacja
W związku z powyższym seans w kinie Apollo odbywać się będą w dni powszednie o godz. 2, 4 i 6, w niedzielę o godz. 12, 2, 4 i 6.

Piekarnie
możliwie z lokalem na cukiernię i kawiarnię kupię.
Oferty do Gł. Wilk. nr 91

„FREGATA”
POZNAŃ
ul. Słomnickiego 2 nar. Chelmońskiego
poleca obfite i smaczne oblady
Dancing od 17-ej 225

Od 1 bm. doborowy zespół kplm. ob. K. Smytry

W dniu 1 stycznia 1946 zmarł tragicznie długoletni pracownik naszej instytucji, śp.

Sylwester Płotka

W Zmarłym straciłmy sumiennego pracownika. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 5 stycznia br., o godz. 12-tej z kaplicy cmentarza jeżyckiego. Cześć pamięci Zmarłego!

Miejska Poznańska Kolej Elektryczna S. A.
Dyrekcja Rada Zakładowa k 20

Z Nowym Rokiem
polecamy P. T. Kupcom: huśtawki, trapezy, siatki do zakupu, hamaki, sznury kolorowe, liny do bielizny wyrabiane w znanej
Mechanicznej Pleciarni i Wytwórni Artykułów Powroźniczych
A. DUNAJSKI - Nowy Tomyśl
Przyjmujemy zamówienia na wyroby powroźnicze każdej jakości i grubości
Wyłączna sprzedaż na całą Polskę
Reprezentacja i Hurtownia Artykułów Tapieckich i Pokrownych
PERTEK I WRZEŚNIEWICZ
Poznań, ul. Franciszka Ratajczaka 7 I. piętro telefon 36-31

Technika-kalkulatora
z doświadczeniem i praktyką warsztatu mechanicznego
poszukuję
Zakłady 1
Pracowni Sturdi Hotelu
„ERGE-MOTOR”
Poznań, ul. Mylna 38/40

Poszukujemy
3-ech rutynowych buchalterów (kl) na wyjazd na prowincję oraz 2-ech w Poznaniu. Zgłoszenia tylko dobrych fachowców kierować do „Par”, Poznań, Ratajczaka 7, pod 1.3

Za nadesłane życzenia i kwiaty w dniu ślubu naszego składamy najserdeczniejsze podziękowanie
Józef i Zefia z Kamińskich Dziembowscy
Poznań, w styczniu 1946 r. 114

Zawadomienie!
Dyrekcja Państwowego Monopola Spirytusowego zawiadamia, że Biura Dyrekcji P. M. S. zostały przeniesione do dawnego gmachu przy ul. Leszno nr 1.
Wszelkie zgłoszenia i korespondencje kierować należy, poczynając od dnia 1 stycznia 1946 r. pod adresem: Państwowy Monopol Spirytusowy, Dyrekcja, Warszawa, ul. Leszno 1. Biuro Badań i Norm (Centralne Laboratorium Chemiczne) Państwowego Monopola Spirytusowego porostaje do odwołania w dawnym pomieszczeniu na Pradze przy ul. Żabkowskiej nr 27/31. kt

Chłodnie elektryczne dostarcza i wykonuje naprawy
Auton Skrypczak
dypl. specjalista
Poznań, Św. Marcin 27
warsztaty

Przetarg na wikliny
Zarząd Miejski m. Skwierzyny, mając do sprzedaży około 2 morgów wikliny, nadającej się do wyrobów koszykarskich, ogłasza przetarg. Oferty mają być składane wzgl. nadsyłane do Zarządu Miejskiego w Skwierzynie do dnia 20 stycznia 1946 r., w którym to dniu zostaną otwarte o godz. 12-tej w południe w obecności oferentów. k6

KSIĄŻKOWA bilansistka
obeznana z wszelkimi sprawami finansowo-prawno-skarbowymi, perfekcyjnie we wszystkich pracach biurowych, poszukiwana natychmiast. Wynagrodzenie według taryf z premiami i dodatkami. Oferty z szczegółowym życiorysem i z odpisami świadectw „Głos Wielkopolski” nr 8.

Hallo! uwaga
V. Hufiec Harcerzy w Poznaniu
urządza w dniu 5 stycznia 1946 r. pierwszą powojenną zabawę karnawałową
w sali Akademii Handlowej przy ul. Wały Zygmunta Starożyńskiego, na którą zaprasza wszystkich swych sympatyków. Przygotować będzie znakomity zespół kawiarni „Wielkopolska” pod kierownictwem ob. H. Wypuszcza. — Początek zabawy o godzinie 20-tej. Wstęp za zaproszeniami, które można otrzymać w „Ka De Ha” — Harcerskiej Spółdzielni, Poznań, ulica Armii Czerwonej 2. 16410

Papilotki cukiernicze - kartony - opakowania poleca firma
„BRISTOLA”
Poznań, Grobla 7
Wykonuje zamówienia w/g podanych wzorów
101

Dzierżawy
Wydzierżawie korzystnie gospodarstwo 50 morgów w powiecie poznańskim. Stacja kol. w mieście. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 25.

ELEKTROPOMPY
do wody, cieczy gęstych, piwa, kwasów, zasilania kotłów, terpentyny i paliw ciekłych dostarcza
16650
KOKCZYŃSKI i S-ka
METALE — ART. TECHNICZNE — NARZĘDZIA
POZNAŃ, Podgórna 8

MASZYNY DO PISANIA
Z DUŻYM WALKIEM
Teodolit Wilda — Zeissa — Arytmometry S
kupimy natychmiast.
Marian PUJDAK Warszawa, Marszałkowska 79.

Centrala Produktów Naftowych
w Poznaniu
zawiadamia konsumentów, że
cena nafty świetlnej
przy dostawie kilogramowej ze sklepów i Spółdzielni w każdej miejscowości ustalona została na **zł 35.- za 1 kg** względnie **zł 30.- za 1 ltr** (ciężar gatunkowy 0.840)
Pobieranie wyższej ceny przez sprzedawcę jest niedopuszczalne i wszelkie przekroczenia w tym kierunku należy zgłaszać do najbliższego Oddziału C. P. N. k1170

PRZETARG
Zarząd Miejski m. Pyzdr, pow. Konin sprzedaje partie drewna budowlanego z oddz. 18, obchód Benewicze, w odległości ca 3 km (w tym 2 km szosy, 1 km drogi leśnej) od wąskotorowej kolejki powiatowej Pyzdry-Września.

Według klas	Grubości					Razem
	1b	2a	2b	3a	3b	
jakości I	0,25	11,94	21,03	10,15	1,81	45,18
II	3,97	67,57	96,54	36,11	3,93	208,12
III	3,53	32,16	34,13	11,10	—	80,92
	7,75	111,67	151,70	57,36	5,74	334,22

Oferty wraz z dołączonym dowodem złożenia wadium w wysokości 10% oferowanej sumy, złożonej w Kasie Zarządu Miejskiego, należy składać do dnia 10. 1. 1946 r. w godz. od 8-ej do 10-ej w sekretariacie Zarządu Miejskiego w zamkniętych podwójnych kopertach (z napisem „Oferta na kupno drewna z oddz. 18”).
Otwarcie ofert nastąpi dnia 10. 1. 1946 r. o godz. 11-ej. Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo przyjęcia jednej z ofert względnie odstąpić od przetargu bez podania powodów.
Zwrot wadium nieprzyjętych ofert nastąpi natychmiast.
ZARZĄD MIEJSKI

Reklama współdziała w odbudowie kraju!

5.000 złotych nagrody za pomoc przy odzyskaniu skradzionego futra... Drukarnia św. Wojciecha, P. Wawrzyniaka 38 w czasie zabawy sylwestrowej dnia 1. I. 1946 r. Wiadomość Kossaka 4, m. 8. 275

Wolne posady
Potrzebny natychmiast księgarz-sortymentysta. Zgłoszenia: „Par”, Ratajczaka 1 pod 1625. 16907
Chłopak do posyłek potrzebny od zaraz. Zgłoszenia: Glaser, Skarbowska 22 m. 4. 16905

Ekspedientka do sklepu zaraz, która prowadzi książki handlowe. Zgłoszenia: Św. Marcina nr 19, skład zegarmistrzowski. 16897
Dziewczyna do wszystkiego potrzebna na wyjazd do Kobylna. Kanałowa 7 m. 10. Warunki bardzo dobre. 16851

Cholewkarz potrzebny od zaraz. Kaniewski, Gostyń, ulica Kolejowa 1. 16847
Obciągaczkę, biegłą siłę, przyjmę od zaraz. Piotra Wawrzyniaka 5. 16821
Dzienne ekspedientki do sklepu do rzemieślniczych potrzebne. - Praceł, Poznań, M. Focha 35. 16801

2 stębnarki, biegłe bielźniarki mogą się zgłosić. A. Pieprzyk, Podgórna 6. 16796
Książkowa pisząca biegła na maszynie, znajomość stenografii pożądana. Zgłoszenie z podaniem i życiorysem składać do PAP, Mielżyńskiego 8. 218
Stróż nocny potrzebny od zaraz. Mazowiecka 37 m. 1 (Sołacz). 121

Radiomontera samodzielnego, radiomontera obznajmionego naprawą odborników. Radiokierownik, Śniadeckich 1. 104
Gospoście dochodząca albo pomocniczo domową poszukuje od zaraz ks. dr. Rode, Poznań, Grobla 1 (godz. 3-5). 100
Uczniwa pomoc domowa od zaraz potrzebna - dobre warunki (bez prania). Nowacka, Opalenicka 71 m. 3. 99

Malarza firmowego przyjmie Wytwórnia Godel, Liter - W. J. Głębocki, Ratajczaka nr 32. 98
Inteligentna do pomocy lekarza-dentysty i lekkich prac domowych. Mickiewicza 24 m. 4. 88
Ekspedientka rzemieślnicza potrzebna. Tomasz Wasiński, Wroniecka 11. 77

Potrzebny samotny młynarz na Zachód. Zgłoszenia: ob. Mielcarski (skład), ul. M. Focha 176. 76
Szofer mechanik z dobrymi świadectwami potrzebny. Sołacz, Górska 7. 74
Samodzielną pomoc domową ze spaniem od zaraz potrzebna. Dąbrowskiego 45, Grzeszczak, skład galanterijny. 69

Szofer-mechanik może się od zaraz zgłosić. Oferty: Głos Wielkopolski pod nr 55.
Pracownica do gospodarstwa rolnego od zaraz. Adamczak, Damasławek, powiat Wągrowiec. 43
Potrzebna od zaraz gospożka z dobrym gotowaniem. Zgłoszenia: Mottego 8 m. 6 (Łazarz). 33

Maszynistka - biurowa do przedsiębiorstwa budowlanego może się od zaraz zgłosić. Oferty do „Głosu Wielkopolskiego” nr 12.
Trzy nawłóczarki i jeden wiertacz potrzebni. Wytwórnia Szotek, Dolina 14. 53
Slusarzy budowlanych przyjmie slusarnia. Górna Wilda nr 37. 16808

Przyjmujemy przedstawicieli na prowincję, panne do prac biurowych i chłopca do posyłek. Pertek i Wrzesniewicz, Poznań, Fr. Ratajczaka 7, I ptr., tel. 36-31. 117

OGŁOSZENIA DROBNE
Konto: Bank „Społem” nr 8
Biurowy druk ogłoszeń - piątek, 4 stycznia 1946 r.

Pieniąż
500.000, - złotymi spójkami wstąpię. Poważne oferty „Par”, Ratajczaka 7 - 1649. 106
Wolne lokale
Pokój z kuchnią do wynajęcia przy ul. Winiogrody (od Szlagowskiej). Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 84.
Odstąpię ładne 2 ubikacje handlowe i piętro w podwórzu śródmieście. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 60.

Kupna
Bielecki materiał, podszewki, zakup - sprzedaż. Trojanowski, Św. Marcina 18. 15594
Wolny wszelkiego rodzaju również podarte, oraz nielubiane kupuje Poznańska Fabryka Worek, Przemysłowa 33, telef. 18-45. 16022
Książki szkolne, naukowe, powieściowe kupuje Księgarnia Gierczaka, Poznań, Daszyńskiego 59. 16255

Radioaparaty, lampy radiowe kupuje Radiomechanika, Św. Marcina 25. 16408
Maszyny i artykuły biurowe kupuje Kochanowicz Ska, pl. Wolności 13 (obok 3 Majal). 16662
Zbiory znaczków (specjalnie większe obiekty) kupuje stale Witkowski, Marcina 18. 16656

Szukam lokalu
Panienka dobrze sytuowana poszukuje pokoju w śródmieściu od zaraz. Oferty: „Par”, Ratajczaka 7, pod 1616. 16777
Poważna instytucja państwowa poszukuje kilku pokojów sublokatorskich w śródmieściu. Zgłoszenia: Hotel Royal u portiera. 16862

Zguby
Zgubione karty rejestracyjne, zaświadczenie zasiłku, ochronne mieszkaniowe wystawione przez Wydział Wojskowy Poznań na nazwisko Władysława Mierzwę, unieważniam. 87
Unieważniam wszystkie dokumenty skradzione. Nazwisko Antoni Bisiór, zamieszkały Chłapowskiego 7 m. 12. 86

Zgubiono 17 grudnia w Poznaniu lub w pociągu do Łodzi medalik złoty z łańcuszkiem. Zwrot wynagrodzić. Skarbowska 2/3. 111
Zgubiony portfel z dokumentami, papierami, rentowe, dowód kolejowy, książką na nazwisko Irena Charskiet, proszę o zwrot, wynagrodzić, M. Focha 82 m. 13. 73

Unieważniam ukradzioną na nazwisko Janina Kierska - kartę rejestracyjną, legitymację Wojewódzkiej Izby Rolniczej Poznań, matrykulę Akademii Handlowej nr 947, świadectwo do egzaminu „Nauki o Handlu”, legitymację „Bratnia” nr 482. 64
Zgubiłem kartę rejestracyjną nr 86, wystawioną przez Rejonową Komendę Uzupelnienia Głogów, w Nowosiółce, na nazwisko Kazimierz Romanik urodzony dnia 23 listopada 1919 w Dąbrowie, Zwrot za wynagrodzeniem. Zaborów 48, powiat Koźuchów. k 9

Unieważniam skradzione legitymacje: Zarządu Miejskiego, Akademii Handlowej, Bratniej Pomocy, Koła Naukowego, Inwalidów Wojennych, kwity zapłaty składek, dowód prześwietlenia. Bożena Marchwicka, Rolna 23 m. 5. 82
Zgubiono w tramwaju 4 od Traugotta do placu Wolności 29 12.45 portfel z papierami następującymi: dowód rejestracyjny wydany przez RKU Poznań Nr 2/18148/D z 13.4.45, dokument służby wydany dnia 18.8.45, świadectwo upoważnione do służby w Bielanowie z 1938 i różne inne papiery urzędowe. Uczciwiego znalazcę upraszam o zwrot papierów. Józef Andrzejewski, Poznań, Łanowa 15 m. 11. W razie niedołączenia unieważniam zgubione dokumenty. 18

Zamiana
Zamienię portierstwo 2 pokoje kuchnią na pokój kuchnią lub bez. Różana 4 m. 15. 9

Wyjeżdżam często na prowincję, przyjmę przedstawicieli. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 83.
Mam na Łazarzu lokal handlowy z piwnicą, przyjmę przedstawicieli ewtl. inną propozycję. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 68.
Correcta - koncesjonowane Biuro Księgowo-Sniedeckich 32 z m. 3. Księgowność, bilanse, porady podatkowe. 57

Wykonuję tapczany, leżanki, materace, przyjmuję przeróbki, sprzedam tapczan i leżanki. Pracownia tapicerska - Grzybowskiej, Połwiejska 31. 51
Jestem rutynowanym kupcem. Posiadam lokal na biuro w Poznaniu. Przyjmę poważne przedstawicielstwo. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 10.
Zgubioną kartę rejestracyjną nr 4843/45 na nazwisko Józef Jamzel, którą unieważniam. 49

Zgubiono portfel z wszelkimi dokumentami osobistymi na nazwisko Władysława Zandacki. Poznań, Dobrzyckiego 24. 30
Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną RKU. Edmund Szydłak, Krotoszyński, Ceglarska 2. k 8
Unieważniam wojskową kartę rejestracyjną na nazwisko Henryk Płaczek, ur. 25. VIII. 1925 r. 90

Zgubioną wojskową kartę rejestracyjną RKU Poznań, inne dokumenty na nazwisko Leon Włodarczyk unieważniam. 67
Skradzione dowody osobiste oraz kartę przemysłową na nazwisko Apolonia Rosiak, unieważniam Poznań ul. Rakwicka 32 m. 3. 81
29 grudnia zostały zgubione dokumenty księżeczka wojskowa, prawo jazdy na nazwisko Stanisław Szyfer, unieważniam. 71

Zgubiono 31 grudnia 45 r. dowody osobiste oraz legitymację uniwersytecką pod nazwiskiem Anieli Płotkowiak unieważniam. 58
Skradzione dokumenty i kartę podopieczną na nazwisko Irena Rybczyńska, unieważniam. 29
Zgubiono dokumenty wojskowe na nazwisko Marian Bryła, Poznań, Wypiańskiego 19 m. 18. Znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem. 23

Zgubiono legitymację służbową, wystawioną przez Wojewódzką Komendę Milicji Obywatelskiej w Poznaniu na nazwisko Henryk Ber, Komenda Powiatowa Milicji Obywatelskiej, Zielona Góra. 27
Zgubiono legitymację służbową, wystawioną przez Wojewódzką Komendę Milicji Obywatelskiej w Poznaniu na nazwisko Jerzy Giedrowicz, Komenda Powiatowa Milicji Obywatelskiej, Zielona Góra. 26

Unieważniam skradzione 15. 12. dowody; kartę rejestracyjną, zameldowanie policyjne wystawione w lipcu 1944 oraz legitymację firmy „Opta” Bydgoszcz na nazwisko Agnieszka Buchwald, Poznań, Śniadeckich 28 m. 9. 39
Skradzione dokumenty osobiste, rodzinne, legitymacja służbowa Polski Monopol Tytoniowy na nazwisko Bronisław Bosiacki, zam. Poznań, ul. Poznańska 24, oraz zameldowanie policyjne i metrykę dziecka, ur. 16. 9. 43 r. w Poznaniu, unieważniam. 41

Poszukiwania
Kto z byłych więźniów obozu w Żabikowie mógłby udzielić wiadomości o losie Lecha Pałnickiewicza, ur. 29. 2. 20, ze Srody. Ostatnia wiadomość z 3. 1. 45 z celi „L” z Żabikowa. Upraszam się o wiadomość na adres: Janina Kłosowicz, Sroda, Nowy Rynek 1. 38
Poszukuje się Anny Wesołowskiej z dziećmi Marią i Rozalią z Wołynia - Dubno. Ostatnio pracowała w Owińskach w jednostce wojskowej. Wiadomość prosi maż Józef Wesołowski, adresować Tomasz Balcerzak, wieś Brudzewo, poczta Szemborowo, pow. Wyrzyska. 4

Poszukuje się Aleksandra Wiśniewskiego z Poznania, który był od początku marca do 1 stycznia 1943 r. na forcie VII w Poznaniu a stał prawdopodobnie został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Gross-Rosen. Wiadomości proszę kierować pod adresem: Gertruda Wiśniewska, Poznań, Prusa 6 m. 5. 59
Różne
Koldry stare przerabiam, nowe szyję. Grobla 1a m. 4. 16665
Wypożyczamy porcelanę na wszelkie uroczystości i zabawy. „Salon Porcelany” 27 Grudnia 15, tel. 21-72. 16671

Wydawnictwa książkowe „Czytelnika”
Literatura piękna
Andrzejewski J. - Noc 140,-
Boy-Zelenki T. - Znasz li ten kraj 160,-
Gajowiczowska P. - Krata 85,-
Kraszewski I. J. - Stara Baśń (Lektura szkolna) 80,-
Młotek C. - Ocalenie 170,-
Nowicki A. - Podróż do Świętej Ziemi 25,-
Prybył J. - Miejsce na ziemi 95,-
Sienkiewicz H. - Krzyżacy. 2 t. (Lektura szkolna) 120,-
Szmajłowska S. - Dymy nad Birkenau 140,-
Tuwim J. - Lutnia Puszkina 180,-

Literatura naukowa
Grycz J. - Bibliotekarstwo praktyczne w zarysie. Podręcznik i poradnik 120,-
Kobendza J. i R. - Materiały przyrodnicze do projektu rozplanowania Puszczy Kampinowskiej 55,-
Pawłow J. P. - Mózg i jego mechanizm. Wyd. 2 120,-

Książki dla dzieci i młodzieży
Broniewska J. - Czolg por. Kukulki. Ilustr. 10,-
Brzechwa J. - Baśń o korszarzu Palemonie. Ilustr. 80,-
Brzechwa J. - Kaczką dziwaczka. Ilustr. 10,-
Brzechwa J. - Tarcowa igła z nitką. Ilustr. 180,-
Brzeziński B. - Kaczką kaszkę warzyła 10,-
Grodzińska W. - Najprawdziwsza bajka. Ilustr. 10,-
Koszułowska W. - Spielunio marzenia. Ilustr. 10,-
Kownacka M. - O szwaczku Łukaszkę, co szył buty dla ptaszków. Ilustr. 40,-
Krzemieniecka L. - Kariera Franka Zyrny. Ilustr. 50,-
Lempicki S. - Słowo o Grunwaldzie. Lektura szkolna 30,-
Zarembina E. - Lech, Czech i Rus. Ilustr. 10,-
Zarembina, Ozogowska, Batorowicz. - Czytamy. I. Wypisy 5,-
Zarembina, Ozogowska, Batorowicz. - Nasza Ojczyzna. Wypisy 15,-
Zarembina, Porazińska, Janaszewska. - Było i będzie. Wypisy 15,-

Biblioteka „Młodego Czytelnika”
Boguszeńska H. - Za zielonym wałem 40,-
Dąbrowska M. - Marcin Kozera. Opowiadania. (Lektura szkolna) 15,-
Zeromski S. - Doktor Piotr. Opowiadania. (Lektura szkolna) 15,-
Zeromski S. - Siłaczka. Opowiadanie. (Lektura szkolna) 15,-

Podręcznik do nauki języków
Batorowicz Z. Ozogowska H. - Piszmy poprawnie. Jodłowski S. Taszycki W. - Zasady pisowni polskiej i interpunkcji ze słownikiem ortograficznym 40,-

Biblioteka biblioteka
Małczyński K. - Od atomu do bomby 5,-
Biblioteka „Szpilek”
Lipiński E. Szlag J. - Pożegnanie z Hitlerem. Ilustr. 25,-
Minkiewicz J. Brzechwa J. - Szopka polityczna 1945-46. Ilustr. 30,-

Teki Graficzne
Ryger M. - Dni wyzwolenia 75,-
Tołkaczew Z. - Majdanek, obóz zniszczenia wyczerpane

Różne
Dominko J. - Z minionych lat 15,-
Drozd Z. Miltczar W. - Zakochani w Pomorzu. Ilustr. 15,-
Ostrowski T. - Węźniowie czapki zdjąć wyczerpane
Majdanek. Rozprawa przed Specjalnym Sędem Karnym wyczerpane

Wydawnictwa netowe
Ryczkowski W. - Przejściem Wisłę, przejściem Wisłę 90,-
Romańska Z. - Wybór etюд na pierwsze dwa lata nauki gry na fortepian 140,-
16437